GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

CZWARTEK 27 LISTOPADA 2003 roku

TEL.: 558 731 766
FAKS: 558 740 044
nr 137
CENA 6 Kč

▲ *Wszystkie dzieci, które startowały w konkursie zasługują na duże uznanie* - stwierdziła Jaroslava Wenigerowa, zastępca hetmana okręgu morawsko-śląskiego. - *Takie współzawodnictwo ma znaczenie wychowawcze. Niezależnie od tego czy uczestnik wygra, czy nie, uczy się odwagi, zwalczania tremy, ale też umiejętności przyjęcia porażki i analizowania własnych błędów.* ◆ Sprawozdanie i fotoreportaż z konkursu „Z pieśnią do Europy" na str. 3 i 4. *Fot. DANUTA BRANNA*

CELNICY PROTESTUJĄ PRZECIW ALOKACJI

Na przejściach bez... większych przejść

REGION (GW) - Związek Zawodowy Służby Celnej w Cieszynie rozpoczął oficjalną akcję protestacyjną na Podbeskidziu. Na przejściach granicznych powiewają flagi, związkowcy rozlepili też plakaty informujące podróżnych, czego domagają się celnicy. Protestują m.in. przeciwko likwidacji Izby Celnej w Cieszynie oraz sposobowi przenoszenia funkcjonariuszy na wschodnią granicę i ich zwolnieniom.

Przypomnijmy: w związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej administracja celna przechodzi restrukturyzację. Przestała istnieć Izba Celna w Cieszynie, połączono ją z katowicką. Część celników dostała propozycję przeniesienia się do pracy na wschodnią granicę. Kto nie przyjął propozycji, otrzymuje wypowiedzenie z pracy.

Celnicy opowiadają, że propozycję przenosin na wschodnią granicę dostała na przykład celniczka wychowująca roczne dziecko. By nie stracić pracy, przyjęła propozycję i wyjechała na wschód, a dziecko musiała zostawić pod opieką rodziny. Inna celniczka dostała propozycję przenosin, choć jest w zaawansowanej ciąży.

- *Naszym zdaniem alokacja, czyli przenosiny, nie powinna dotyczyć kobiet w ciąży, osób samotnie wychowujących dzieci czy osób w wieku przedemerytalnym* - mówi **Barbara Czapek-Tokarczyk**, sekretarz zarządu Związku Zawodowego Służby Celnej w Cieszynie.

Związkowcy żądają, by wobec osób ustalających kryteria alokacji wszczęto postępowanie dyscyplinarne. Tymczasem dyrekcja Izby Celnej w Katowicach uważa, że protest jest nielegalny.

Związkowcy zapowiadają, że nie ustąpią. - *Nie możemy strajkować poprzez zaniechanie pracy. Mamy jednak takie narzędzie, jak strajk włoski, czyli bardzo skrupulatne kontrole na granicy* - tłumaczy **Czapek-Tokarczyk**.

Rozpoczęty w poniedziałek protest nie zakłócił odpraw na granicy. Celnicy pracowali jak co dzień.

ŻEBY SIĘ SERCE EUROPY NIE ZATKAŁO

Transport pod lupą

OSTRAWA (mro) - Przedstawienie planu rozwoju infrastruktury komunikacyjnej w RC do 2013 r. oraz podpisanie przez wiceministrów transportu RC i infrastruktury RP „Memorandum" w sprawie realizacji wspólnego projektu „Szybki transport kolejowy między Europą i Dalekim Wschodem" były wiodącymi wydarzeniami VII Międzynarodowej Konferencji „Transport 2003", która wczoraj zakończyła swoje obrady w ostrawskim hotelu „Atom".

Jak na konferencji prasowej pierwszego dnia spotkania podkreślił **Milan Šimonovský**, minister transportu RC, efektywność połączeń drogowych w najbliższych latach będzie zależeć od możliwości kombinowanego wykorzystywania transportu kolejowego, kołowego, lotniczego i rzecznego. - *Kooperacja systemów transportu przyczyni się do obniżenia jego ceny* - powiedział. Nawiązując do priorytetowej dla państwa budowy autostrady D 47 minister poinformował, że budowa zaplanowanego na rok 2006 odcinka między Lipnikiem nad Beczwą po granicę może zostać sfinansowana ze środków Unii Europejskiej. Szczególnie, że do połączenia z polską autostradą A 4 (Wrocław - Kraków) pozostanie od granicy tylko 47 km. Minister zwrócił także uwagę na fakt, iż po wejściu do UE nasz kraj stanie się obszarem tranzytowym, a więc niezbędna będzie ścisła kooperacja z Polską i Słowacją.

Ciąg dalszy na str. 2

Huta dla Toyoty

TRZYNIEC (k) - Pod koniec ub. tygodnia złożyli wizytę w Hucie Trzynieckiej przedstawiciele dwu japońskich firm – specjalizującej się w produkcji śrub i nakrętek dla przemysłu samochodowego Aoyama Auto oraz fabryki samochodów Toyota. Emisariusze sondowali możliwości zakontraktowania w hucie m.in. dostaw drutu wysokiej jakości dla lowosickiej filii Aoyamy Auto.

Pomoc jednobrzeżna?

Czeskocieszyńska PSP otrzymała dotację z Funduszu Phare, konkretnie z jego programu wspierania małych projektów współpracy transgranicznej. Szkoła wykorzysta te środki na dofinansowanie programu edukacji regionalnej, który od kilku lat realizuje wspólnie ze Szkołą Podstawową nr 7 z Cieszyna.

Dyrektor szkoły ***Stanisław Folwarczny*** *powiedział „GL", że w ramach programu współpracują klasy 3-5 obu szkół. Projekt to przede wszystkim wycieczki, urządzane na przemian przez jednego lub drugiego partnera, podczas których uczniowie poznają najciekawsze miejsca po obu brzegach Olzy. Dzieci spotykają się też na wspólnych imprezach. W najbliższy piątek czwartoklasiści urządzają np. „Andrzejki".*

Dyrektora Folwarcznego dziwi jednak, że dotację przyznano tylko szkole z Cz. Cieszyna, partner zza Olzy musi się w przyszłym roku obyć bez środków UE. „Zapewniano nas wcześniej, że podobne ponadgraniczne, lustrzane projekty mogą zawsze liczyć na wsparcie. Niestety, komisje z obu stron granicy nie były się w stanie dogadać" - dodał. **(kor)**

JEŚLI SĄ PIENIĄDZE, ZNACZY - TRZEBA KOPAĆ

Rok dla hali

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – Po kilku latach starań ligotczanie otrzymali wreszcie z resortu rozwoju regionalnego dotację na budowę wielofunkcyjnej hali, która stanie na placu za budynkiem Urzędu Gminnego i Domu Kultury. Państwo wspomogło w tym roku gminę 6 mln Kc, wieś natomiast wyłoży z własnej kasy 2,5 mln.

Gmina musi dotację wykorzystać jeszcze w tym roku. W najbliższych dniach zostaną wykopane fundamenty i wzniesiona metalowa konstrukcja. Do 31 grudnia hala powinna być gotowa w stanie surowym. Władze wsi spodziewają się, że państwo wesprze Ligotkę także w przyszłym roku. Od razu na wiosnę ruszy dalszy etap budowy, a otwarcie hali nastąpi najpóźniej w grudniu.

Jak poinformował nas wójt **Stanisław Čmiel**, w nowym obiekcie oprócz imprez sportowych można będzie organizować także kulturalne, np. wystawy. Do dyspozycji miłośników alpinistyki stanie sztuczna ściana, będą też pomieszczenie dla amatorów ping-ponga i siłownia.

Z POMOCĄ PAŃSTWA I KREDYTU

Tak dla remontu

JABŁONKÓW (kor) – Rada miejska poświęciła wtorkowe posiedzenie przyszłorocznemu budżetowi. Radni spodziewają się, że przedstawicielstwo uchwali go jeszcze przed świętami.

Podobnie jak w poprzednich latach budżet powinien być zrównoważony. Najważniejszą chyba pozycją po stronie wydatków będzie w 2004 r. współudział w sfinansowaniu remontu budynku polskiej szkoły przy ul. Szkolnej, na który miasto otrzyma dotację z budżetu państwa.

- *Wystosowaliśmy też list do rządu w sprawie dotacji na budowę miejskiego Domu Pomocy Społecznej, który stanie opodal sanatorium chorób płucnych* - powiedział „GL" wiceburmistrz **Stanisław Jakus**. - *Jeżeli dotacja zostanie przyznana, to również miasto będzie musiało wyłożyć na tę inwestycję swoje środki. Prawdopodobnie zaciągniemy kredyt.*

Awantura

- *Jeśli tak Polska zaczyna członkostwo w Unii, to żałuję swoich działań na rzecz Polski* - wybuchnął w poniedziałek w Brukseli komisarz **Günter Verheugen**.

Do ostrych słów sprowokowała komisarza wypowiedź **Janusza Lewandowskiego**, posła Platformy Obywatelskiej, który stwierdził m.in., że Unia straszy Polskę zabraniem funduszy spójności za przekroczenie 3 proc. PKB deficytu, gdy tymczasem Niemcy i Francja łamią bezkarnie tę regułę trzeci rok z rzędu.

Wymiana zdań miała miejsce podczas obrad parlamentarnej komisji wspólnej Polski i europarlamentu.

■ PYTANIE DO...

Wojciecha Dębowskiego

prezesa oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" w Bielsku-Białej.

■ ■ Pojawiają się obawy, że po przystąpieniu naszych krajów do Unii Europejskiej Zaolziacy nie będą już otrzymywali stypendiów polskiego rządu. Czy w ślad za tym ograniczona zostanie również pomoc Waszego oddziału?

Wykonujemy zadania, które nam zleca Senat RP. A że mamy dość duże poparcie w Senacie, udaje nam się z roku na rok pozyskiwać więcej środków dla Zaolzia. Nie spotkałem się z żadnymi informacjami czy sugestiami, że po wejściu do UE coś miałoby się zmienić. Myślę wręcz, że w Unii rozwój mniejszości narodowych, ich tożsamości i kultury, będzie jeszcze bardziej wspierany niż dotychczas. Jeśli chodzi o zadania zaplanowane w naszym oddziale na przyszły rok, to już teraz mogę powiedzieć, że jednym z nich jest zapraszanie do nas na gościnne występy zaolziańskich zespołów. Na ten temat podpisaliśmy umowę z Urzędem Marszałkowskim w Katowicach. **(db)**

■ POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami deszczu. Temperatura w dzień 9-13 st., nocą 8-4 st. C. Wiatr płd.-wsch. 5-10 m, w porywach do 20 m na sek.

PIĄTEK - Pochmurno z przelotnymi opadami deszczu, w górach śniegu. Temperatura w dzień 6-10 st., nocą 7-3 st. C.

PAJĘCZARZOM NIESTRASZNE PORAŻENIE ANI NAWET WIĘZIENIE

Łup pod napięciem

REGION (wak) - Hawierzowscy i karwińscy policjanci wspólnie z pracownikami administracji przeprowadzili niedawno kontrolę budynku przy ul. Opletala w Hawierzowie oraz w karwińskiej kolonii „Vagonka". Do funkcjonariuszy dotarły bowiem informacje, że lokatorzy nielegalnie pobierają energię elektryczną. Podejrzenia zostały potwierdzone. Monterzy zlikwidowali „lewe" instalacje.

Według informacji **Pavla Nováčka** z Północnomorawskich Zakładów Elektroenergetycznych (PZE), spółka traci rocznie z powodu nasilających się kradzieży prądu ponad 5 mln Kc. W niektórych dzielnicach trafiają się bloki, z których do przewodów energetycznych podłącza się nielegalnie większość najemców.

- *W ciągu roku wykryliśmy ponad tysiąc przypadków kradzieży energii elektrycznej. Bardzo często korzystamy z pomocy regularnie płacących rachunki lokatorów, którzy skarżą się na swoich sąsiadów. W ub. roku schwytaliśmy prawie 600 „pajęczarzy"* - relacjonuje P. Nováček.

Jak twierdzą pracownicy PZE, pajęczarze działają coraz bardziej bezczelnie, całkowicie lekceważąc fakt, że stosowane przez nich przeróbki instalacji to śmiertelne zagrożenie dla każdego, kto znajdzie się w ich pobliżu. Wyrwane i poprzerabiane przewody są niebezpieczne również dla wzywanych do pożarów strażaków. Strumień wody skierowany na, wydawałoby się, odcięte już od prądu urządzenia, może bowiem spowodować porażenie u osób uczestniczących w akcji.

- *Kradnący prąd to najczęściej ludzie ubodzy, dzicy lokatorzy lub przedstawiciele marginesu społecznego, którzy nie mają żadnych stałych dochodów. Sporą grupę stanowią jednak dobrze sytuowani mieszkańcy, a nawet powszechnie szanowani obywatele* - twierdzi **Petr Šajtar**, jeden z pracowników Wydziału Obsługi Klientów ostrawskich Północnomorawskich Zakładów Elektroenergetycznych.

Energetycy zgłaszają przypadki kradzieży pracownikom aparatu ścigania. W zależności od wysokości szkód materialnych, kara za nielegalny pobór energii wynosi od 6 miesięcy do 3 lat więzienia.

ISSN 1212-4222
03137
9 771212 422041

▲ *Dużym zainteresowaniem cieszyły się w Orłowej, zorganizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Karwinie, Targi Edukacyjne „Wybór zawodu 2003". W salach Domu Kultury zaprezentowało się we wtorek ponad 50 szkół zawodowych i średnich z całej RC, przede wszystkim jednak z Moraw i Śląska. Uczniowie, nauczyciele, a także rodzice obecnych dziewiątoklasistów mieli okazję do uzyskania pełnej informacji na temat poszczególnych kierunków i form nauki. Mogli też porozmawiać z doradcami UP i dowiedzieć się, na jakie zawody jest obecnie największe zapotrzebowanie oraz gdzie można zdobyć niezbędne wykształcenie. Do dyspozycji zwiedzających były druki i ulotki informacyjne, projekcje wideo reklamujące poszczególne szkoły oraz wystawki prac uczniów.* (wak)

Fot. NATAŚA CIBULKOWA

JEŚLI JUŻ MUSISZ, TO RÓB TO JAK NAJDALEJ OD DZIECI

Pociąganie z butelczyny

ORŁOWA (wak) - Orłowscy radni postanowili gruntownie zająć się sprawą spożywania i sprzedaży alkoholu w mieście. Przyjęte pod koniec października rozporządzenie daje większe możliwości działania strażnikom miejskim. Choć ogranicza ono może prawa jednostki, to jednocześnie ma szansę przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa w mieście.

- Napojów wyskokowych nie wolno pić przede wszystkim w okolicach szkół, placów zabaw dla dzieci, boisk sportowych oraz piaskownic na osiedlach. Pociągać z butelki, choćby włożonej do papierowego woreczka, nie można nawet na ławeczce w parku miejskim. Po prostu wszędzie tam, gdzie bawią się i przebywają dzieci oraz nastolatki - mówi **Nataša Cibulkowa**, rzecznik prasowy UM.

Wyjątkowo sprzedawać i pić alkohol można przy stoiskach na imprezach organizowanych przez miasto, np. na targach świątecznych czy festynach. Zakaz ten nie dotyczy restauracji i kawiarni.

- Nie należy popadać w skrajność. Na pewno nie będziemy biegać po mieście z alkomatem lub karać kogoś za picie niskoprocentowego piwa na parkowej ławce. Jednakże radni ułatwili nam działanie wobec pijaczków i osób, które w zamroczeniu alkoholowym przesiadywały na skwerach lub w centrum miasta. Strażnik nakazywał im się oddalić, ale oni po kilku minutach wracali. Teraz te działania mogą być bardziej zdecydowane, a kary pieniężne zmuszą do przestrzegania prawa - powiedział „GL" jeden z orłowskich strażników.

PLAKIETY JANSKIEGO DLA HONOROWYCH DAWCÓW

Krew zawsze w cenie

TRZYNIEC (ht) – Niespełna 120 honorowych dawców krwi zostało odznaczonych plakietami dr. Jana Janskiego. W odbywającej się w auli Szpitala Trzyniec uroczystości uczestniczył prezes Rejonowej Rady Wykonawczej Czeskiego Czerwonego Krzyża we Frydku-Mistku, oraz członek ogólnokrajowej Rady Wykonawczej CCK, Ivan Mitana.

- Życiodajny płyn jest ciągle niezbędny szpitalom, dlatego cieszy nas, że rokrocznie przybywa w naszym regionie ok. 500 nowych dawców, w tym znaczna ilość młodych ludzi - powiedział Mitana. - *W jednej trzynieckiej i dwóch frydecko-misteckich stacjach transfuzji pracownicy wykonują rocznie ponad dziewięć tysięcy zabiegów pobrania krwi* - dodał.

Od początku roku do końca października w trzynieckiej stacji wykonano 3 765 takich zabiegów.

WARUNKI ODSTRASZYŁY WIĘKSZOŚĆ KANDYDATÓW

Domy na papierze

BYSTRZYCA (man) – Zapadła ostateczna decyzja w sprawie dwóch domów mieszkalnych, jakie miały stanąć w dzielnicy Na Krzywej. Budynków nie będzie.

Chcą ustalić liczbę chętnych do wprowadzenia się do nowo zbudowanych mieszkań, władze gminy przeprowadziły w 2001 r. sondaż., z którego wynikało, że mogą się spodziewać co najmniej 130 podań o nowe lokum. Na tej podstawie samorząd zadecydował o budowie dwóch domów mieszkalnych, obejmujących łącznie 32 lokale jedno-, dwu- i trzypokojowe.

Niestety, w ub. r. gminie przyznano dotację w wysokości zaledwie 300 tys. Kc na jedno mieszkanie. W praktyce oznaczało to, że przyszli lokatorzy byliby zmuszeni wnieść dość wysoki wkład członkowski, a później zaciągnąć kredyt na wykupienie mieszkań. Ostatecznie stałyby się one ich własnością dopiero po 20 latach.

Warunki te nie zadowoliły kandydatów na własne lokum. Z początkowych 130 chętnych ostało się dziesięciu. W tej sytuacji władze musiały zrezygnować z inwestycji.

MIEJSKI KONKURS NA DEKORACJE

Ładniej czyli lepiej

BOGUMIN (wak) - Podobnie jak w ubiegłych dwóch latach również w tym roku bogumiński ratusz ogłosił konkurs na najpiękniejszą dekorację bożonarodzeniową w centrum i na obrzeżach miasta. Handlowcy i przedsiębiorcy, bo do nich adresowany jest konkurs, mają wolne pole do popisu. Mogą udowodnić, że nawet najmniejsza wystawa sklepowa, wnętrze biura, zakładu czy poczekalni może wiele zyskać dzięki pięknej dekoracji.

Jak poinformowała redakcję „GL" rzecznik prasowy UM, **Lucie Balzarowa,** zgłoszenia na konkurs przyjmowane są do 10 grudnia w wydziale informacyjnym Urzędu Miasta. Można je także wrzucać do zainstalowanej na budynku ratusza skrzynki zaufania lub przesyłać mailem pod adresem *vanocni.vyzdoba@mubo.cz.*

Wyniki konkursu ogłoszone zostaną na łamach ostatniego tegorocznego numeru gazety miejskiej dnia 19 grudnia.

Baw się słowami

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) – Miejscowa biblioteka postanowiła w ramach projektu „Gdzie kończy się świat 2003/2004" ogłosić konkurs dla młodzieży w kategoriach literackiej lub plastycznej pt. „Zabawa ze słowem".

W konkursie mogą wziąć udział dzieci w wieku od 5 do 15 lat. Warunki są proste. Wystarczy zajrzeć do biblioteki i sięgnąć po przygotowany czesko-polski wiersz pt. „Kde je doma? – Gdzie mój dom?". Młodzi adepci pióra muszą na jego podstawie napisać opowiadanie, bajkę lub wiersz - po polsku, czesku lub gwarą. Wiersz ma być inspiracją także dla plastyków.

Termin składania w bibliotece prac konkursowych upływa 31 marca 2004 r.

Prelekcja R. Bergera

Na kolejną imprezę edukacyjną zaprasza Towarzystwo Ewangelickie w RC. Dnia 3 grudnia o godz. 17.00 w sali konferencyjnej Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A. W. w Cz. Cieszynie Na Niwach rozpocznie się spotkanie z prof. **Romanem Bergerem**. Gość wygłosi prelekcję zatytułowaną „Problematyka kultury chrześcijańskiej".

▲ *W sobotę 22 bm., w dniu premiery „Mayday" w galerii Teatru Cieszyńskiego została uroczyście otwarta wystawa obrazów Lecha Kołodziejczyka. Prezentowane obrazy pochodzą z cyklu „Księga nocy". Kołodziejczyk jest absolwentem Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Obecnie zatrudniony jest na stanowisku adiunkta w Instytucie Sztuki Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. Jest autorem ponad 30 wystaw indywidualnych w kraju i za granicą. W swej twórczości podejmuje problemy dematerializacji oraz przekształceń fenomenów materii, światła, koloru, sięgając poprzez sztukę w rejony tajemnicy, duchowości, transcendencji. Wystawa będzie czynna do 28 grudnia br.* ***Fot. WIESŁAW PRZECZEK***

CZY KIEROWCY PRZESTANĄ KLNĄĆ POD ZOBAWĄ?

Popaprane skrzyżowanie

Wzmagający się ruch samochodowy w godzinach popołudniowym najbardziej utrudnia życie kierowcom jadącym z centrum miasta ulicą Jabłonkowską w kierunku Jabłonkowa. Na skrzyżowaniu w pobliżu restauracji „Zobawa" powstaje codziennie długa, nie kończąca się kolejka. Zniecierpliwieni kierowcy pytają: Jak długo jeszcze?

Władze miasta zamierzały rozwiązać problem w bieżącym roku, nic z tego jednak nie wyszło. Na remont skrzyżowania kierowcom przyjdzie poczekać aż do roku następnego.

Postanowiono, że na skrzyżowaniu zostaną zainstalowane światła, poszerzeniu ulegną pasy boczne i położone chodniki wzdłuż drogi.

- Projekt jest już gotowy, teraz wszystko zależy od spotkania władz Trzyńca z Dyrekcją Dróg i Autostrad w Ostrawie i Urzędem Dróg okręgu morawsko-śląskiego - powiedział „GL" szef wydziału inwestycji **Daniel Fojcik**. - *Według wstępnych szacunków rozbudowa skrzyżowania pochłonie ok. 12 mln Kc.*

O tym jednak, czy gehenna kierowców naprawdę skończy się już w przyszłym roku, zadecyduje przedstawicielstwo podczas debaty nad budżetem. **(man)**

Transport pod lupą

Dokończenie ze str. 1

Przykładem synchronizacji działań z Polską jest właśnie podpisane memorandum, postulujące przeprowadzenie analizy dochodowości transportu transsyberyjskiego dla obu gospodarek oraz podjęcie decyzji w sprawie lokalizacji suchego portu i technologii przestawiania podwozi wagonów z szerokotorowych na standardowe. Przy rozwiązywaniu tych kwestii obie strony będą występować o środki z UE. Zadeklarowały one również podjęcie współpracy z innymi kolejami, np. słowackimi.

Plac dla aut

NAWSIE (man) – Jeszcze do końca br. powinien się zakończyć remont placu obok budynku dworca kolejowego. W przyszłości może on być wykorzystany jako parking.

Prace ruszyły przed niespełna dwoma tygodniami. Powierzchnię placu wyrównano, położono żwir, na koniec zostaną ułożone kostki granitowe.

Plac jest własnością Czeskich Kolei, które dostarczyły materiał budowlany. W remoncie uczestniczy również miejscowy samorząd, który zorganizował ekipę remontową. Plac pomieści ok. 10 samochodów.

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em

Indyk w... butelce

Czego to ludzie nie wymyślą... W Ameryce piją napój gazowany o smaku indyka. To najnowszy produkt z okazji Święta Dziękczynienia. Tradycyjnymi potrawami są w tym dniu sos żurawinowy i pieczony indyk z sosem mięsnym. Nie było jednak tradycyjnego napoju - do teraz.

Napój o jasnobrązowym kolorze o smaku i zapachu pieczonego indyka produkowany jest w Seattle. I bardzo przypadł Amerykanom do gustu. W ciągu trzech godzin cały zapas indykowej wody mineralnej został wyprzedany.

Ale wiek...

Czerwony morski jeżowiec, występujący w płytkich wodach Pacyfiku, to jedno z najdłużej żyjących zwierząt na ziemi – podaje BBC.

Amerykańscy badacze z Oregonu i Kalifornii odkryli, że badane przez nich osobniki mają przynajmniej 200 lat! – „Żadne zwierzę nie żyje nieskończenie długo, ale te morskie jeżowce wydają się być praktycznie nieśmiertelne" – ocenił dr Thomas Ebert. Przed rozpoczęciem badań sądzono, że te morskie stworzenia żyją zaledwie od siedmiu do piętnastu lat. Pogląd ten zweryfikowano, poddając jeżowce badaniu za pomocą izotopu węgla C-14, służącemu ocenianiu wieku substancji organicznych.

Najbardziej zdumiewające jest bardzo powolne starzenie się organizmów jeżowców. „Mogą zginąć od ataku drapieżnika, w wyniku choroby lub zostać złowione przez rybaka, nie widac natomiast po nich prawie żadnych oznak starości" - powiedział dr Ebert. Stwierdził on, że stuletni osobnik jest właściwie tak samo przystosowany do życia i rozmnażania, jak ten liczący sobie zaledwie dziesięć lat.

Za naiwność za kratki

Czekającego na wspólnika 44-letniego Ukraińca zatrzymała policja. Mężczyzna, którego zatrzymany bandyta uznał już po kilkudziesięciu minutach znajomości za wspólnika, zawiadomił o planowanym napadzie policję.

Jadący z Rzeszowa do Kolbuszowej mieszkaniec Podkarpacia zabrał autostopowicza. Podczas jazdy przygodny pasażer zaproponował kierowcy wspólny napad na kantor w Kolbuszowej. Na potwierdzenie zamiaru pokazał pistolet.

Zaskoczony kierowca zgodził się. Poprosił jednak pomysłodawcę o kilkanaście minut czasu, bo musi załatwić ważną sprawę w Kolbuszowej. Ukrainiec nie miał nic przeciwko. Na wspólnika postanowił poczekać.

Zamiast załatwiać sprawę kierowca zatrzymał radiowóz policyjny i o całym zdarzeniu opowiedział policjantom. Ci pojechali we wskazane miejsce i zatrzymali bandytę.

Uratowana reputacja

Sąd zakazał fotografowi z Los Angeles publikowania w jakikolwiek sposób zdjęć topless, które przed laty zrobił Cameron Diaz.

John Rutter fotografował Diaz w 1992 r., kiedy była niezmaną aktorką. Ostatnio zażądał od Cameron 3,3 mln dolarów, grożąc, że jeśli ta nie zapłaci, zdjęcia zostaną opublikowane. Fotograf popełnił również fałszerstwo, podrabiając podpis Diaz na rzekomej zgodzie sprzedaży zdjęć.

Diaz (31 lat), która w filmie fabularnym zadebiutowała u boku Jima Carreya w „Masce", od miesięcy walczyła w sądach, aby zakazały publikacji zdjęć. Z punktu widzenia dzisiejszych standardów fotografie nie są szokujące, ale - jak twierdziła aktorka - mogą jej utrudnić pracę w filmach familijnych.

NA UROCZYSTOŚCI 55-LECIA RUCHU TANECZNEGO W ORŁOWEJ LUTYNI WYSTĄPIĄ »SKOTNICZKA« i »SKOTNICA«

Każdy jubileusz jest doskonałą okazją do podsumowań, analiz, refleksji i nostalgicznych wspomnień. Tym razem wspominać będą orłowsko-lutyńscy pezetkaowcy. Przed 55 laty powstał tutaj bowiem, jako jeło się wielu tancerzy i tancerek, którzy w swoim wolnym czasie roznosili naszą kulturę ludową nie tylko na Śląsku Cieszyńskim i w Republice Czeskiej, ale także poza granicami naszego kraju...

Z historii zespołów

- Lutyński zespół taneczny powstał jako jeden z pierwszych zespołów pezetkaowskich na naszym terenie. W latach 1948-1952 osiągał sukcesy i zbierał laury nie tylko na Zaolziu, lecz także w Pradze, Strażnicy, Starych Splawach, Hronowie i wielu innych miejscowościach. Tancerze uświetniali swoimi występami szereg imprez, np. z okazji Dnia Górnika i Dnia Hutnika, prezentowali swoje umiejętności na Zlocie Pionierskim i Festiwalu Młodzieży w Brnie. Wszędzie spotykali się z dowodami najwyższego uznania - wspomina **Marian Jędrzejczyk**, prezes orłowsko-lutyńskiego MK PZKO.

Na przestrzeni 55 lat zespołem kierowali: **Ferdynand Król, Bronisław Bednarz, Adela Lukašík, Emil Jędrzejczyk, Zofia Heinz** oraz **Waldemar Mazurek**. Od roku 1961 na czele zespołu stoi **Odonia Charvát**. Pod jej kierownictwem zespół otrzymał cenne odznaczenia ZG PZKO - srebrny i złoty medal „Zasłużony dla Związku".

Po kilkuletniej przerwie...

...we wrześniu 1990 roku, powstał dziecięcy zespół folklorystyczny „Skotniczka", zachowując w ten sposób tradycje ruchu tanecznego w Orłowej Lutyni.

Zespół ten należy z pewnością do naszych najbardziej rozchwytywanych zespołów folklorystycznych. Od samego bowiem początku istnienia „Skotniczka" nie narzeka na brak okazji do występów. Dziewczęta i chłopcy dostarczyli wielu wzruszeń nie tylko na wszystkich uroczystościach zorganizowanych przez MK PZKO oraz samo miasto Orłowę, ale także inne miejscowości na terenie całego Śląska Cieszyńskiego. Tancerki i tancerzy podziwiano i oklaskiwano na takich imprezach, jak: Festiwal PZKO, Gorolski Święto w Jabłonkowie, „Maj nad Olzą" w Darkowie, a także na guckich dożynkach i obradach na Oszeldówce. - *Występy dziecięcego zespołu folklorystycznego cieszą się uznaniem również poza granicami Republiki Czeskiej, przede wszystkim w Polsce. Mali tancerze koncertowali w Wiśle w ramach Tygodnia Kultury Beskidzkiej, w Sosnowcu, Makowie Podhalańskim , Oświęcimiu, Szczyrku, Gogolinie, Wodzisławiu Śląskim, Sadkach oraz w zaprzyjaźnionym z Orłową mieście Rydułtowy* - kontynuuje M. Jędrzejczyk. - *Tancerze dwukrotnie szlifowali swoje umiejętności na warsztatach artystycznych w Bydgoszczy oraz na koloniach artystycznych w Koszalinie. Wielkim sukcesem okazało się uczestnictwo w koncertach odbywających się w ramach Międzynarodowego Festiwalu Dziecięcego w Zielonej Górze. W 1998 roku zespół zaprzyjaźnił się z zespołem „Snutki" z Potarzycy i dwukrotnie zaproszony został na Festiwal Folklorystyczny do Jarocina.*

Oprócz występów w Polsce zespół prezentuje kulturę ludową także na cieszących się uznaniem imprezach w innych miastach i miejscowościach za granicą. Do takich należała ostatnio np. XIII edycja Festiwalu „ELRO 2003" w Keżmarku na Słowacji. Największym jednak przeżyciem były występy na Międzynarodowym Festiwalu Folkloru w Mirandelli w Portugalii oraz w Ecsedzie na Węgrzech.

Jubileusz tańca

▲ *„Skotnica"*
▼ *„Skotniczka"*
Zdjęcia z archiwum zespołu

»Starszacy« też chcą tańczyć

Byli członkowie „Skotniczki", chcąc kontynuować dobre tradycje, utworzyli w 1994 roku młodzieżowy zespół folklorystyczny „Skotnica". Podobnie jak ich młodsze koleżanki i koledzy występowali już na wszystkich niemalże imprezach pezetkaowskich w Orłowej i okolicy, w Gutach i Błędowicach, na Festiwalu PZKO oraz darkowskim „Maju nad Olzą". Uczestniczyli w warsztatach artystycznych w Bydgoszczy, a wspólnie z chórem „Zaolzie" tańczyli w Sadkach, Rydułtowach oraz Czechowicach-Dziedzicach. Udane też były występy na Festiwalach w Jarocinie oraz w Wiśle - w ramach Tygodnia Kultuty Beskidzkiej. Dużym wyróżnieniem dla członków „Skotnicy" były wyjazdy na Festiwale Folklorystyczne do Strażnicy oraz Rożnowa pod Radhoszczem (Strážnice 2001, Jánošíkův dukát), jak również występy w Portugalii, na Węgrzech i Słowacji.

Kilka słów na zakończenie

Działające przy Miejscowym Kole PZKO zespoły „Skotniczka" i „Skotnica" dowiodły już wiele razy, że stać je na wiele. Młodzi tancerze są oklaskiwani i podziwiani za to, że zawsze i wszędzie starają się dać z siebie wszystko. Reprezentują PZKO, ale także miasto Orłowę, które zresztą wspiera ich, w miarę możliwości, finansowo.

- Podziwiam talent tancerzy, prowadzących zespoły, a także rodziców, którzy rozumieją, jakim dobrodziejstwem dla ich dziecka jest praca w zespole tanecznym - mówi **Radslav Mojžíšek**. - *Wiele razy widziałem występy „Skotniczki" i „Skotnicy" i za każdym razem byłem mile zaskoczony - precyzyjnym wykonaniem tańców, a także wervą, z jaką ci młodzi ludzie angażują się w to co robią. Mogę śmiało powiedzieć, że oba zespoły przynoszą radość nie tylko pezetkaowskiemu środowisku, ale również miastu.*

Na podstawie dostarczonych materiałów opracowała WANDA KULA

Uroczysty koncert z okazji 55-lecia ruchu tanecznego w Orłowej Lutyni odbędzie się w niedzielę 30 listopada o godz. 15.00 w orłowskim Domu Kultury. W programie wystąpią zespoły „Skotniczka", „Skotnica" oraz gościnnie zespół folklorystyczny „Devin" z Bratysławy.

NOWY KONKURS NOWYM PRZEBOJEM?

Premiera nie zawiodła

Reklama była niepotrzebna. Tydzień przed pierwszą edycją konkursu „Z pieśnią do Europy" główny organizator Roman Wróbel **stwierdził, że wszystkie miejsca są już sprzedane. I rzeczywiście - w piątkowe popołudnie nie było na widowni trzynieckiego Domu Dzieci i Młodzieży pustych krzeseł. Organizatorzy nie zawiedli słuchaczy. Zaserwowali im półtoragodzinny program przygotowany na profesjonalnym poziomie.**

- Podobnie jak w przypadku innych naszych inicjatyw, staramy się zachęcać ludzi do poznawania się i podejmowania współpracy na styku trzech państw - powiedział po imprezie R. Wróbel. - *Jesteśmy wdzięczni za okazaną nam przychylność ze strony urzędu okręgowego. Pomysł konkursu zrodził się z autentycznej potrzeby, ale przyznanie grantu przez władze okręgowe było bezpośrednim bodźcem do realizacji imprezy.*

Próby młodych piosenkarzy zaczęły się o ósmej rano. Do godziny 16.00, kiedy rozpoczął się konkurs, niektórzy uczestnicy przeszli, zdaniem R. Wróbla, całkowitą metamorfozę. Nauczyli się opanowywać tremę i prezentować się widowni ze swej najlepszej strony.

Jaroslava Wenigerowa, zastępca hetmana okręgu morawsko-śląskiego, doceniła żywiołowość i swadę z jaką występowali młodzi artyści. Podkreśliła też myśl przewodnią imprezy: wszyscy należymy do Europy. - *Tę świadomość powinniśmy stale przekazywać dzieciom* - dodała. - *Pamiętajmy ponadto, że dziecku potrzebny jest sukces. Nie wszyscy staną się zawodowymi artystami, ale oklaski po udanym występie mają swoją wagę, a dzisiaj było co oklaskiwać.*

Polska Szkoła Podstawowa w Trzyńcu 6 wysłała zaproszenia do udziału w konkursie do 25 szkół - polskich zaolziańskich podstawówek, ale też partnerskich szkół czeskich w naszym regionie oraz zaprzyjaźnionych placówek w Polsce i na Słowacji. - *Zainteresowanie było duże, a czasu na przygotowanie imprezy zaledwie dwa miesiące. Podejmując decyzję, że przeprowadzimy całość w ciągu jednego dnia - bez wcześniejszych prób - wzięliśmy na siebie pewne ryzyko* - mówi R. Wróbel. - *Ostatecznie wszystko poszło dobrze, zawsze jednak jest co poprawiać. Moim zdaniem niezbyt udała nam się końcowa „kropka nad i"* - *czyli ceremonia wręczania nagród. Poza tym dwu uczestników nie dysponowało rzeczywiście profesjonalnymi nagraniami, a to już na starcie trochę obniżyło ich szanse.*

Do oceny młodych piosenkarzy zaproszono **Janinę Ciencialę** i **Pawła Pilcha** z trzynieckiej Podstawowej Szkoły Artystycznej oraz **Petra Šiškę** - autora tekstów piosenek wielu czeskich wykonawców (m.in. Heleny Vondráčkowej i Karla Gotta), który jest na naszym terenie znany przede wszystkim jako organizator festiwalu „Noc pełna gwiazd" i szef agencji Petarda Productions.

- Największym plusem konkursu było to, że umożliwił młodym piosenkarzom zyskać doświadczenie - powiedział naszej gazecie P. Šiška. - *Organizatorom należą się brawa i za pomysł, i za jego wykonanie, w przyszłości mieliby jednak pomyśleć o utworzeniu co najmniej dwu kategorii wiekowych. Kazać jury i słuchaczom porównywać śpiew dwunastoletniej dziewczynki i osiemnastoletniej młodej damy jest nieporozumieniem.*

Ciąg dalszy na str. 4

■ MARIONETKI ■ MARIONETKI ■ MARIONETKI ■ MARIONETKI ■ MARIONETKI ■ MARIONETKI ■

Vivat Supermarket czyli *Byłam w teatrze*

Większości się wydaje, że krajobraz kulturalny Zaolzia to puszcza dziewicza, uchowana przed komercją, którą błędnie nazywamy kulturą zachodu. W głębi duszy widzimy dziewczyny przechadzające się w strojach ludowych po ulicach Cieszyna, który wcale się nie zmienił.

Cały świat broni się przed komercją, przed uniformizacją kultury a my spokojnie jemy stryki i zapijamy je miodulą. Nam nic nie zagraża, bo nasza świadomość narodowa, nasza odrębność pozwoli nam przetrwać. To zadziwiające z jaką siłą trzymamy na swoich usługach tradycję, odpychając innowację z siłą jeszcze większą.

Można by mniemać, że to nasza samoświadomość. Ale ja wolę nazywać rzeczy po imieniu. To zwykłe tchórzostwo. Strach trzymający nas w kuchni, która jest bezpieczna, bo znana. Wyjście za opłotki wiąże się z ryzykiem. Równie ryzykowne jest spoglądanie we własne trzewia. Więc albo trzymamy się starego, albo, omijając zaglądanie pod swoją skorupę, konsumujemy nowe, bezpieczne wytwory kultury masowej. A niektórzy umiejętnie doklejają jej metki produkcji krajowej. Jak to pięknie, że nasze dzieci śpiewają po polsku piosenki grupy Ich Troje. Nieważne, że to szmira, ważne, że po polsku i nie burzy naszego spokoju. Wolimy kupić papierowe róże w supermarkecie - bo są bez kolców.

A w naszym zaolziańskim supermarkecie kultury wszystko jest bez kolców, zapakowane w kolorowy papierek. Do teatru najchętniej chodzimy na krajowe koncerty jubileuszowe lub importowane leciutkie farsy. Co prawda nic nie wnoszące w nasze życie, ale bezpieczne. Wolimy ślizgać się po powierzchni znaczeń, niż wejść w sam ich środek.

Podstawową zasadą rynku jest dostarczenie konsumentowi dokładnie tego, czego oczekuje. I producenci dostarczają, co prawda często obniżając jakość towaru, ale jakie to ma znaczenie w obliczu uśmiechniętej, szczęśliwej buzi odbiorcy.

Tak, byłam w teatrze. Spektakl dobrze skonstruowany przez naszą narodową instytucję kultury z półtowarów produkcji zagranicznej, bez wad produkcyjnych, błyszczący. Buzie odbiorców uśmiechnięte. Wszyscy szczęśliwi odbyli swój obowiązek narodowy pójścia do teatru.

A ja pozostaję przy opini wygłoszonej przez Tadeusza Kantora i wierzę, że sztuka nie jest po to, by zabliźniać rany, ale po to by je otwierać. Trzymam kciuki za tych wszystkich, którzy poradzą sobie z autocenzurą i zaczną głośno mówić o tym, jacy jesteśmy.

HALINA SIKORA

■ GŁOSIK ■ GŁOSIK ■ GŁOSIK ■ GŁOSIK ■ GŁOSIK ■ GŁOS

Zapraszamy ponownie do Jabłonkowa

W ubiegłym tygodniu zaprosiliśmy was do jedynego w swoim rodzaju parku w Jabłonkowie oraz na wystawę „Szkoła podstawą życia". W związku z arboretum trzeba uzupełnić, że można tu przyjeżdżać nie tylko grupowo, lecz także na wycieczkę rodzinną. W każdym jednak razie trzeba swoją bytność w parku zgłosić przynajmniej na portierni, a jeśli wędruje się bez przewodnika – nie zbliżać się zbytnio do budynku sanatorium, by nie przeszkadzać pacjentom. A leczy się tu wszelkie choroby układu oddechowego.

Do Jabłonkowa warto się jednak wybrać nawet wtedy, jeśli drzewa i krzewy nie interesują was zbytnio. Zapraszam was tym razem w szczególne miejsce: współczesność przeplata się tu z historią naszego regionu, z poezją i muzyką. Traficie tam bez trudu, gdy pójdziecie od rynku prawą stroną drogi do pierwszej przecznicy (wiodącej w stronę Białej). Tu, w małej kamieniczce na rogu, zobaczycie na szybie wystawowej napis: Izba Adama Sikory.

W malutkim sklepiku powita was serdecznie prawnuczka naszego poety ludowego, który znany jest jako autor pieśni, zwanych kantyczkami. Pisał on jednak nie tylko pieśni religijne, lecz także wiersze i utwory patriotyczne. Z zawodu był tkaczem, i jak później opowiadał jego syn Ludwik, przy pracy przychodziły mu do głowy słowa, które zapisywał późnym wieczorem i w niedzielę. Pisał bardzo dużo, niestety wiele rękopisów zniszczył pożar domu Sikorów w roku 1890. Fotokopie tych, które ocalały pokaże wam Pani Anna. Oryginały, niestety, znalazły się zupełnym przypadkiem w nieodpowiedzialnych rękach.

Jabłonkowski poeta, Adam Sikora urodził się 14 grudnia 1819 roku, zmarł zaś dokładnie w 52. rocznicę swoich urodzin – 14. 12. 1871.

W izbie – sklepiku znajdziecie oprócz pamiątek o poecie także całkiem współczesne widokówki, drobne upominki, kasety i płyty z nagraniami naszych zespołów (np. Górole), a także piękne kalendarze z obrazkami jabłonkowskiego rodaka, malarza Antoniego Szpyrca.

Przeczytajcie jeszcze wiersz, który wydrukowano w „Gwiazdce Cieszyńskiej" dnia 25. 8. 1866:

Do ułanów

Ułanie, ułanie, polski kawalerze,
Będziemy wojować za Ojczyznę szczerze.
Choćbyśmy ponieśli na swym ciele blizny,
Nie będziemy sie bać, bo to dla Ojczyzny.
Lepiej jest na wojnie polegnąć wojakiem,
Niż w domu za piecem umierać biedakiem.
Żywo, chłopcy, żywo, z tą nadzieją w Pana
Że nam pomoc jego będzie zniebios dana.
Niechaj będzie za to Najwyższemu chwała,
Że nam takich chłopców Polska wychowała,
Którzy ofiarują za Ojczyznę zdrowie
I swoją krew wylać są na pogotowie.
Niechaj żyje Polska, tudzież jej rodacy,
Niechaj się z nią cieszą i nasi Ślązacy!

ADAM SIKORA

Uwaga! Minikonkurs!

Zdjęcie z ulotki zapraszającej na jabłonkowską wystawę „Szkoła podstawą życia" przedstawia którąś z polskich szkół. Którą? Oto zadanie dla was. Pytajcie dziadków, starszych nauczycieli itp. Napiszcie do nas na karcie pocztowej, w której miejscowości znajdowała się lub jeszcze znajduje ta szkoła. Czasu macie 2 tygodnie, a nagroda czeka. Powodzenia w tym iście detektywistycznym konkursie życzy LITERKA

✿ GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA ✿ GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA ✿ GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA ✿ GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA ✿

Latawce i ziemniaki

Na początku listopada w naszej szkole obchodziliśmy Dzień Latawca i Pieczonego Ziemniaka. Była bardzo ładna pogoda, więc po lekcjach poszliśmy na Gróniczek. Po przyjściu na miejsce wypakowaliśmy nasze oryginalne latawce i poszliśmy na niedaleką górkę. Choć nie wiał zbyt mocny wiatr, latawce latały świetnie. Najwyżej pofrunęły latawce Darii, Dominika i plamisty Julii. Później rozpaliliśmy ognisko. Z początku się nie udawało, ale potem wilgotne drewno zapaliło się i opiekaliśmy parówki. Nastąpiła zabawa w rycerzy, a potem szukanie skarbu. Skarb w postaci bananów w czekoladzie odnalazł Daniel. Po rozdaniu skarbu zjedliśmy jeszcze pieczone ziemniaki. Wszyscy byliśmy zmęczeni, więc chłopcy zagasili ognisko i wróciliśmy do szkoły. Spędziliśmy ładny i przyjemny dzień w miejscu z przepięknym widokiem na okolicę.

WERONIKA GROCHOL,
PSP KOSZARZYSKA, KL. 5

Do listu dołączone były dwa ładne rysunki, niestety nie podpisane. Stąd prośba do wszystkich miłych korespondentów: nie zapominajcie podpisywać swoich listów i rysunków! Nawet jeśli list i rysunek jest tego samego autora, każda kartka powinna być podpisana.

Adoptowaliśmy pumę...

...dołączą nam PIĄTOKLASIŚCI Z KARWINY FRYSZTATU. Pojechali ją pewnego dnia odwiedzić i tak o tym piszą:

Wycieczka była ciekawa, jechaliśmy najpierw pociągiem, później trolejbusem. Wstęp do ZOO mieliśmy darmowy, ponieważ nasza szkoła ma w adopcji pumę. Na wykładzie o zwierzętach drapieżnych dowiedzieliśmy się, co mają wspólnego, czym się różnią, na jakie grupy się dzielą, jak polują. Po wykładzie oprowadzono nas po ZOO, ale pokazano nam tylko zwierzęta drapieżne. Resztę pawilonów obeszliśmy sami. Największe wrażenie zrobiły na mnie żyrafy, niedźwiedzie i hipopotamy – zobaczyliśmy nawet 3-miesięcznego hipopotamka! – pisze BEATA KOŁATEK.

Po posiłku zobaczyliśmy na przykład rozbudowany pawilon dla słoni za 70 milionów koron. Zostaną tam umieszczone 3 słonie – samiec i dwie samice – dodał PIOTR MOSER.

Bardzo interesujące było na przykład karmienie niedźwiedzi. Niedźwiedzie uchate były dwa: leń i starający się. Ten, co się starał coś zjeść, łapał tylko rogale, a leń dostał rybę, co było niesprawiedliwe. Miś polarny jadł ziemniaki i jabłka. Ciekawe, że nie jadł ryby. Niedźwiedź brunatny, który żyje w Europie jadł rogaliki i jabłka. Na koniec doszliśmy ku klatce, gdzie przed laty mieszkał największy z niedźwiedzi – kodiak. Teraz znajdowała się tam nasza adoptowana puma. Ciężko było ją zobaczyć, odnaleźliśmy ją po błyszczących „nocnych" oczach – najbardziej szczegółowo i najciekawiej opisał wycieczkę JAKUB ŠAFRÁNEK, który dodał na koniec podziękowanie dla pani Bednarz za przygotowanie wycieczki oraz za pomoc mamusiom, które z dziećmi jechały.

A my prosimy o wiadomości, jak to się adoptuje dzikie zwierzę? Czy na jego wychowanie zbiera się w szkole pieniądze? A może przywozi się mu posiłki? Można takiemu adoptowanemu drapieżnikowi nadać imię, jakie się przybranym „rodzicom" podoba? GŁOSIK

NASZ ADRES: Redakcja „Głosu Ludu", Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz.

Kolumnę przygotowała: IRENA STONAWSKA

NOWY KONKURS NOWYM PRZEBOJEM?

Premiera nie zawiodła

Dokończenie ze str. 3

Niektóre dzisiejsze zawodniczki mogą od razu nagrywać płytę - widać, że to już doświadczone wokalistki. Dlatego jakikolwiek werdykt jury będzie zawsze trochę niesprawiedliwy.

Szef Jury zwrócił też uwagę na dobór repertuaru. *- Przygotowując wychowanka do konkursu trzeba zwracać uwagę zarówno na jego możliwości głosowe, jak i na upodobania. Mamy rok 2003 i piękne piosenki z lat 60. i 70. niekoniecznie muszą odpowiadać młodzieżowej wykonawczyni.*

▲ *Zawodniczka z numerem startowym 19, Veronika Pawlasowa, uzyskała najwyższą ocenę jury i główną nagrodę.*

▲ *Monika Juchna, numer startowy 16, zaśpiewała piosenkę „Eternal Flame" i zdobyła nagrodę publiczności.*

- Wszystkie dzieci, które startowały w konkursie zasługują na duże uznanie - stwierdziła J. Wenigerowa. - Takie współzawodnictwo ma znaczenie wychowawcze. Niezależnie od tego czy uczestnik wygra, czy nie, uczy się odwagi, zwalczania tremy, ale też umiejętności przyjęcia porażki i analizowania własnych błędów. Uczy się też, że nie wystarcza wrodzony talent, a na sukces trzeba zapracować.

Na pytanie o wsparcie dla następnych edycji konkursu J. Wenigerowa odpowiedziała, że widzi bardzo wielką szansę na uzyskanie kolejnego grantu, i wierzy, że w Trzyńcu powstanie dzięki temu nowa tradycja. DANUTA BRANNA

▲ *Przed ogłoszeniem werdyktu na scenie zjawili się szef jury Petr Šiška oraz goście imprezy: przewodniczący bielskiego oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" Wojciech Dębowski, konsul Grażyna Kostrusiak z Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie oraz wicehetman okręgu morawsko-śląskiego Jarosława Wenigerowa.*
Fot: DANUTA BRANNA

▶ *Na 23 wykonawców pięciu zdecydowało się wykonywać piosenki angielskie w oryginalnej wersji językowej. Na zdjęciu Krystyna Škrabal i pełne ekspresji wykonanie „Only Tonight".*

PLOTKI

Wesoły Chińczyk w Hollywood

Filmy z **Jackie Chanem** najpierw podbiły widzów w Azji, a potem stały się popularne w USA i na całym świecie.

Mówi się nawet, że Jackie Chan to „drugi Bruce Lee". Jednak dwóch wielkich gwiazdorów filmów kung-fu i - szerzej - filmów akcji z użyciem wschodnich sztuk walki, łączy podobieństwo tylko powierzchowne. Są - bo Bruce Lee może żyje na ekranie - mistrzami kung-fu, są Chińczykami, którzy zrobili karierę w USA w przemyśle filmowym...

Ich filmy znacznie się jednak różnią. Bruce był mistrzem mrocznym - krwawym mścicielem, zabójcą i dzikim wojownikiem. Łamanie kości, zadawanie śmierci były w jego filmach przerażającym rytuałem. Jackie natomiast reprezentuje jaśniejszą stronę rzeczywistości. Używa swych wspaniałych umiejętności, żeby unieszkodliwić, a nie zabić, często jest stróżem prawa lub tylko biednym, małym Chińczykiem, który zmuszony jest do obrony przed większymi z reguły i okrutnymi napastnikami. Nie jest herosem. Od początku postawił na humor i większość jego filmów, szczególnie z lat 90., kiedy to udało mu się odnieść w Stanach Zjednoczonych naprawdę wielki sukces, to komedie sensacyjne, często okraszane romantycznym wątkiem. Poważnie traktuje w nich tylko mistrzowski poziom walk, a jak to jest trudne i jakimi kontuzjami okupione, najlepiej pokazują sekwencje z realizacji poszczególnych, często nieudanych ujęć - już właściwie po napisie „The End". Są one równie interesujące, co sam film. (k)

PRZEZ CAŁY OKRES CIĄŻY POZOSTAWAJ POD REGULARNĄ OPIEKĄ LEKARSKĄ

Gdy chcesz urodzić zdrowe dziecko...

Jeżeli w twoim dotychczasowym odżywianiu nie brakowało warzyw, owoców, ryb, serów oraz mleka, nie ma potrzeby, aby w ciąży cokolwiek zmieniać.

Z produktów tych rozwijający się organizm dziecka czerpie niezbędne składniki budulcowe (białko, żelazo, witaminy oraz biopierwiastki), i to w wystarczających ilościach. Nie musisz więc od początku objadać się za dwoje.

Unikaj solonych orzeszków

W pierwszych 12 tygodniach ciąży bardzo ważna jest odpowiednia ilość kwasu foliowego w organizmie kobiety (0,4 mg dziennie), co znacznie zmniejsza ryzyko urodzenia dziecka z wadą cewy nerwowej (rozszczepu kręgosłupa). Preparat ten powinien zapisać lekarz. Dodatkowo w diecie przyszłej matki nie może zabraknąć zielonych warzyw liściowych (kapusta, szpinak), orzechów oraz roślin strączkowych.

Jak dużo powinna jeść kobieta w ciąży? W umiarkowanych ilościach, ponieważ zapotrzebowanie energetyczne wzrasta tylko o 200-400 kcal (norma to 1800-2000 kcal). Pięć posiłków dziennie w zupełności powinno wystarczyć. Jeśli jednak pojawia się głód, najlepiej sięgnąć po świeże i suszone owoce, pieczywo tostowe lub herbatniki. Unikać należy solonych orzeszków oraz innych słonych „przegryzek", bo utrudniają utrzymanie w normie spożycie soli. Jej nadmiar jest niewskazany, ponieważ prowadzić może do niebezpiecznego w czasie porodu podwyższenia ciśnienia krwi.

Wystarczą trzy małe jogurty

Dzienna norma spożycia wapnia wynosi tyle, ile dostarcza go 600 ml mleka lub 3 małe jogurty, lub 7,5 dag żółtego sera. Dopiero w drugiej połowie ciąży zapotrzebowanie na wapń wzrasta. Jego źródłem, oprócz przetworów mlecznych, są migdały, orzechy, figi, groch, fasola i czekolada.

Dla zdrowia matki i dziecka niezbędna jest właściwa ilość żelaza. Dzienne zapotrzebowanie na nie wynosi 13-15 mg. Tyle znajduje się np. w 15 dag pestek z dyni. Żelazo uczestniczy m.in. w produkcji czerwonych ciałek krwi i zaopatrzeniu komórek w tlen. Jego źródłem są mięso, owoce morza, jajka, pełnoziarniste pieczywo, orzechy. Jeśli badania wykazują nieprawidłową strukturę krwi - co często zdarza się w ciąży - można, oprócz preparatów zaleconych przez lekarza, codziennie pić filiżankę naturalnego barszczu buraczanego: do kamiennego garnka włożyć kilo obranych buraków, dodać kromkę suchego czarnego chleba oraz 2 ząbki czosnku. Zalane letnią przegotowaną osoloną wodą nakryć gazą i odstawić na 10 dni w ciepłe miejsce. Przecedzony barszcz należy trzymać w lodówce.

Trzy owoce kiwi lub...

Dla wzmocnienia układu odpornościowego organizm potrzebuje 90 mg witaminy C dziennie. Tej ilości witaminy dostarczają 3 owoce kiwi, 3 cytryny, 2,5 pomarańcze, 3 pomidory, 50 dag gotowanych ziemniaków, 20 dag kiszonej kapusty.

Nie można też zapomnieć o witaminie A, której potrzeba 1259 qg. Sok z 2 marchewek z kroplą oliwy pokryje zapotrzebowanie na półtora dnia. Tyle samo witaminy A ma 10 dag suszonego szpinaku, dyni, 4-5 pomidorów, 15 dag brokułów. Jej źródłem są żółte, zielone, czerwone warzywa i owoce.

Dla prawidłowej pracy układu trawiennego potrzebna jest grupa witamin B. Znajdują się w otrębach pszennych, kiełkach, drożdżach piwnych, pestkach słonecznika. Jeśli spożywane są w postaci naturalnej, nie należy się obawiać przedawkowania witaminy. Organizm pozbędzie się jej bez trudu. (PD)

■ RADA

Obrazy i zdjęcia

Ramy i ramki drewniane przecierają miękką szmatką i odrobiną mleczka do czyszczenia mebli. Plastikowe i metalowe wystarczy przetrzeć uniwersalnym płynem do mycia lub denaturatem. W ramy pozłacane wcierają gorącą terpentynę, a następnie wyczyść je wodą z octem (3 łyżki octu na pół litra zimnej wody), osusz i wypoleruj suchą miękką szmatką. Skutecznym sposobem na odświeżenie złoconych ramek jest także przetarcie ich pianą z białka, do której w trakcie ubijania dodaje się 2-3 krople benzyny ekstrakcyjnej.

Szkło zabezpieczające obraz lub zdjęcie przecierają miękką szmatką nie pozostawiającą włosków, skropioną denaturatem lub octem, i wycierają do sucha. Nie myj szkła wodą, aby nie przedostała się pod ramę i nie uszkodziła obrazu lub zdjęcia.

Zawilgocony obraz, zdjęcie lub rysunek umieść pomiędzy kilkoma kawałkami białej bibuły i obciąż suchą czystą deską oraz grubymi książkami. Zmieniaj bibuły kilkakrotnie.

Zawieszanie obrazów - W punkcie, w którym chcesz wbić gwóźdź, przyklej na krzyż dwa kawałki taśmy klejącej. Zapobiegnie to odpadaniu farby i tynku podczas wbijania gwoździa. Najlepiej jednak zawieszać obrazki na kołeczkach.

Obraz będzie wisiał prosto, jeśli środek zaczepu oblepisz taśmą dwustronnie klejącą, zapobiegającą ześlizgiwaniu. Możesz także do „pleców" ramki przykleić 2-3 małe prostokąciki drobnoziarnistego papieru ściernego. (PD)

■ NOTES KOSMETYCZNY

Kilka minut dla urody

Czym nakładać na twarz korektor?

Do nakładania stosuje się gąbki lateksowe, które równomiernie rozprowadzają podkład na twarzy. W miejscach, które wymagają większej dokładności, najlepiej sprawdzą się nasze... palce. Np. jeśli chcemy nałożyć podkład wokół oczu, nabieramy odrobinę preparatu na opuszek palca wskazującego i środkowego i wklepujemy go na powieki. Pod wpływem ciepła naszego palca podkład nagrzewa się i osiada cieniutką warstewką, nie tworząc wokół oczu grubej maski. Korektor, jeśli stosujemy go do zatuszowania małych pryszczy, najdokładniej nałożymy patyczkiem higienicznym.

Co to jest kompres japoński? To świetny sposób na jesienne zmęczenie i apatię. Ręcznik moczymy w zimnej wodzie, siadamy wygodnie na kanapie i na kilka minut nakładamy kompres na kark. Niska temperatura poprawia ukrwienie tkanek i likwiduje zastoje limfy, działa jak zastrzyk energii. Uczucie zmęczenia szybko mija.

Dlaczego mamy podkrążone oczy?

Cienie pod oczami u części osób są po prostu dziedziczne. Jeśli występują od czasu do czasu, to jako efekt niehigienicznego trybu życia: kiedy jesteśmy zmęczeni, niewyspani, przebywamy w zadymionych pomieszczeniach. Pod wpływem tych czynników krążenie krwi jest spowolnione, a delikatne naczynka włosowate zaczynają pękać i prześwitywać przez delikatny naskórek. Krążenie krwi możemy pobudzić, stosując kremy rozjaśniające pod oczy, a podkrążone oczy ukryjemy pod korektorem.

Kiedy nie można stosować depilacji laserowej?

Zabiegi nie wykonuje się po lecie, ponieważ na opalonej skórze mogą być widoczne ślady po działaniu lasera. Jest wykluczony dla osób cierpiących na cukrzycę, padaczkę i osłabionych po chorobie, a także kobiet w ciąży. Kilka miesięcy wcześniej należy odstawić leki fotouczulające. (k)

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY

(11)

DOROTA KUBIEŃ

Nie dowiemy się, jak długo bogacz Jan Kurek skupiał i zdobywał majętność i sławę, lecz już jego wnuk znalazł się na zbójnickich ścieżkach, doszlusował do bandy lub nawet jej przewodził. Dlaczego tak się stało - o tym już dokumenty oczywiście milczą. Wiadomo jeszcze, iż zbójował potem również syn Adama i że córka zbiegła do Polski, dalszy zaś syn jego nie był w stanie obronić woleństwa Kurków: gospodarstwo oddano Lipowskiemu. Prawo „piwne" przeszło na księcia i stało się jabłkiem niezgody między zamkiem cieszyńskim a Jabłonkowem. Nowy wójt pioszczański zaś, Maciek Boczek (1655), był już nie wolnym, a narzuconym, pańskim zwierzchnikiem wsi.

To już osobliwsza, kontrreformacyjna historia, która za przyczynieniem jezuitów mogłaby uchodzić za rzecz wyjętą z „Gesta Romanorum" albo i ze zbiorów budujących lub odstręczających przykładów i przypowieści głoszonych ongi przez kaznodziejów maluczkim wiernym. Barok zresztą, jego szczególny nastrój... Przynosimy go ostatnio z zachodu a nie znajdujemy w domu... Temat nie zauważony nigdy przez autorów różnych „Graj, Cyganie... czyli Dziewczyn znad Olzy"; gdyby owi autorzy poszperali w dziejach, posiadalibyśmy jeszcze jedną doszczętnie zaczytaną książczynę o straszliwej zbójczyni i wszechmocy jezuitów niwelujących teren konnymi oddziałami.

Niewiasta-zbójnik to rzadka tematyka i dowodne wzbogacenie problematyki beskidzkiego zbójnictwa.

„Věstník Matice Opavské, 1893" opowiedział, jak to «w roku 1676 jezuitom udało się nawrócić kobietę szczególnie zawziętą. Ubierała się po męsku i żyła wśród zbójników, w owym rzemiośle zaś osiągnęła tak wielką perfekcję, iż znakomicie zdała egzamin rozbójniczy. Następnie wspięła się na najwyższą jodłę, ściętą na łej wierzchołek, a stojąc w górze i zwracając się na wszystkie strony świata wołała: „Nie boję się żadnych narzędzi męki: ani miecza, ani koła, ani kleszczy, ani ognia", po czym zaprzysięgła wierność rozbójnikom. Panował wówczas przesąd, że zbójnik, który spożyje serce nie narodzonego dziecka, wyjdzie cało i bezkarnie z każdej opresji. I ona właśnie zjadła serce nie narodzonego dziecka, zabiwszy uprzednio matkę. Po dwu latach uciekła od rozbójników i poszła na służbę, a kiedy znowu postanawiała zabić swoją panią, została pochwycona i wpleciona w koło».

Tyle mówi czeski przekaz. Bezimienny ślad historyczny, a może i pociągający temat prozatorski - nieobecny wcale wśród żywych przekazów folklorystycznych na Śląsku. W ogóle warto by poszukać w niezmiennym bogactwie prozy ludowej napomknień świadczących o cieszyńskiej „konkwiście"; zdaje się jednak, że te tereny pokoleniowa pamięć woli omijać zachowując jedynie (właściwie w zapiskach) miejsca spotkań reformacyjnych w ostępach leśnych. Bo też to było ryzyko i dla skrytych myśli ludzkich czy nawet sumień. Lub też folklor bywał bezwyznaniowy i nie tykał podsycanych fanatyzmów?

Nasza romantyczna postać kobieca bliżej się określi i uzyska nazwisko z imieniem, kiedy przejrzymy cieszyńskie zapiski gardłowe ze wspomnianego roku 1676. Działo się to bodaj na górze przykoszarowej, na tzw. Górze Szubienic (Galgenbergu) w Cieszynie dnia 19 czerwca. Uczestnicy rozprawy wysłuchali takiej mniej więcej oracji: „My, Wójt i Prawo książęcego miasta Cieszyna wiadomo czynimy każdemu, zwłaszcza że konieczność nas zmusza, że niżej wymienieni złoczyńcy, którzy w naszym Księstwie Cieszyńskim i ziemiach sąsiednich ludzi wyższego i niższego stanu w ich mieszkaniach nocną porą napadali, nieludzko męczyli, rabowali, niektórych też mordowali, czarami niszczyli ludzi i bydło, wzniecali pożary...".

Dawny, nieco drastyczny motyw jarmarczny, umieszczony oto konkretnie w dziejach, uzyskuje bardziej ludzkie wymiary, ba, kwestionuje wspomnianą historyjkę jezuicką w jej niektórych szczegółach. (cdn.)

■ SMACZNEGO

Makaron z owocami

Składniki (dla 4 osób): 400 g makaronu wstążki; po 200 g malin, wiśni lub czereśni (z puszki), 3 żółtka; szklanka mleka; cukier waniliowy; 4 łyżki cukru; sok z cytryny; listki melisy (niekoniecznie).

Przygotowanie: Żółtka utrzeć z 2 łyżkami cukru. Mleko zagotować z połową cukru waniliowego. Zalać nim żółtka i cały czas mieszając, mocno podgrzewać (nie gotować), aż masa zgęstnieje. Sos schłodzić. - Owoce opłukać, osączyć. Wiśnie wydrylować. Pozostały cukier i cukier waniliowy rozpuścić z 3 łyżkami wody. Połączyć z owocami. Gotować 2-3 minuty. Doprawić sokiem z cytryny. Zostawić do ostygnięcia pod przykryciem. - Makaron ugotować. Przelać zimną wodą. Ostudzić. Rozłożyć na talerze. Polać waniliowym sosem. Podawać z owocami, przybrany listkami melisy.

Porcja: 496 kcal. **Przygotowanie:** 15 minut. **Gotowanie:** 3 minuty. (k)

Kolumnę przygotowała: WANDA KULA

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 27 LISTOPADA

■ TVP 1:
6.00 Wiadomości
6.15 Kawa czy herbata?
8.00 Wiadomości
8.15 Woronicza 17
8.25 Moda na sukces (s.)
8.50 Rupert (s. anim.)
9.15 Budzik (dla dzieci)
9.40 Lippy & Messy (kurs języka angielskiego dla dzieci)
9.45 Śpiewaj z nami (dla dzieci)
10.05 Rodzina Połanieckich (s.)
11.25 Ginące światy (s. dok.)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes (mag.)
12.20 W zgodzie z naturą (mag.)
12.45 Klan (s.)
13.40 Podróż za jeden uśmiech (s.)
14.10 Zawodowy list gończy (dla młodzieży)
14.25 Laboratorium (mag.)
14.40 Ludzie wśród ludzi (mag.)
15.00 Wiadomości
15.10 Wyprzedzić chorobę (mag.)
15.30 My, wy, oni (mag.)
16.00 Rower Błażeja (dla młodzieży)
16.25 Moda na sukces (s.)
16.50 Sportowy Express
17.00 Teleexpress
17.20 Gość Jedynki (pr. public.)
17.35 Plebania (s.)
18.05 Na żywo (pr. public.)
18.35 Program edukacyjny
19.00 Misiowanki (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.20 Tequila i Bonetti w Rzymie (s.)
21.20 Sprawa dla reportera (pr. publicystyczny)
21.55 Tygodnik polityczny Jedynki
22.45 Szerokie tory (rep.)
23.15 Monitor Wiadomości
23.30 Biznes raport (mag.)
23.40 Pegaz (mag.)
0.10 Niedziela pewnego małżeństwa w mieście przemysłowym średniej wielkości (film pol.)
0.55 Cztery kąty z wyobraźnią (magazyn)
1.15 Król tulipanów (film ang.).

■ TVP 2:
7.05 Studio urody (mag.)
7.15 Plecak pełen przygód (s.)
7.35 Pomysłowy wnuczek (s. anim.)
7.45 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.)
8.00 M jak miłość (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie (mag.)
10.15 Przystanek praca (mag.)
10.25 Pamiętajmy o Osieckiej... (koncert)
11.20 Ile jest życia (s.)
12.15 Kabaretowe kawałki (pr. rozrywkowy)
12.40 Telezakupy
13.00 Panorama
13.15 Złotopolscy (s.)
13.45 Sokole Oko (s.)
14.30 W krainie władcy smoków (s.)
15.00 Historia Ziemi (s. dok.)
15.55 Panorama
16.05 II runda Pucharu UEFA (mecz Groclin Dyskobolia Grodzisk Wielkopolski - Manchester City)
18.30 Panorama
19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej)
19.35 Puchar UEFA (mecz Wisła Kraków - Valerenga IF Oslo)
22.10 Panorama
22.30 Sport telegram
22.50 Pod znakiem Koziorożca (film australijski)
0.30 Ogród sztuk (mag.)
0.55 Kryminalne zagadki Las Vegas (serial).

■ TV KATOWICE:
6.50 Echa dnia (pr. public.), **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Magazyn historyczny, **8.30** Kurier, **8.45** Gość dnia (pr. public.), **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP (w przerwach Kurier), **16.00** Sami o sobie (mag.), **16.15** Aktualności, **16.30** Kurier, **16.45** Rozmowa dnia (pr. public.), **17.00** Bądź zdrów! (mag.), **17.30** Kurier, **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.30** Kurier kulturalny, **18.45** Kronika miejska, **18.50** Gorący temat, **19.45** Rozmowa dnia (pr. public.), **20.00** Telekurier (mag.), **20.30** Kurier, **20.50** Echa dnia (pr. public.), **21.15** Eurotel (mag.), **21.30** Kurier gospodarczy, **21.45** Aktualności, **22.00** Porozmawiajmy (pr. public.), **22.15** Patrol Trójki (mag.), **22.30** Kurier, **22.45** Kurier sportowy, **23.05** Wybawca (film USA).

■ POLSAT:
6.00 Piosenka na życzenie, **6.45** TV Market (mag.), **7.00** Power Rangers (s.), **7.30** Pokemon (s. anim.), **8.00** Herkules (s.), **9.00** Bar bez granic (reality show), **9.30** Idol 3 (pr. rozryw.), **10.45** Bar bez granic (reality show), **11.30** Awantura o kasę (teleturniej), **12.30** Samo życie (s.), **13.00** Serca na rozdrożu (s.), **13.55** Czułość i kłamstwa (s.), **14.25** Power Rangers (s.), **14.50** Transformery (s. anim.), **15.15** Rodzina zastępcza (s.), **15.45** Informacje, **16.10** Interwencja (rep.), **16.30** MacGyver (s.), **17.30** Hugo Express (dla dzieci), **17.55** Bar bez granic (reality show), **18.30** Informacje, sport, **19.15** Gliniarz z dżungli 2 (s.), **20.15** Bar bez granic (reality show), **21.00** Samo życie (s.), **21.40** Eksperyment Jasnowidz (mag.), **22.40** Z archiwum X (s.), **23.45** Biznes Informacje, **0.20** Graffiti (pr. public.), **0.35** Erotyczne zwierzenia (s.), **1.05** Miłosne sekrety (s.), **1.35** Aquaz Superchat, **4.30** Magazyn religijny.

PIĄTEK 28 LISTOPADA

■ TVP 1:
6.00 Wiadomości
6.15 Kawa czy herbata?
8.00 Wiadomości
8.15 Woronicza 17
8.25 Moda na sukces (s.)
8.50 Słoń Beniamin (s. anim.)
9.15 Jedyneczka (dla dzieci)
9.45 Bajeczki Jedyneczki (dla dzieci)
9.55 Cedric (s. anim.)
10.15 Przygody pana Michała (s.)
10.45 Uważaj, niebezpieczeństwo (magazyn)
11.00 Święte drogi Indii (film dok.)
11.30 Festiwal Trzech Kultur (rep.)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes (mag.)
12.20 Wielkie sprzątanie (mag.)
12.45 Szklane serce (film niem.)
14.20 Africa proconsularis (rep.)
14.35 Para w Polskę (mag.)
15.00 Wiadomości
15.10 Bezpieczna Jedynka (mag.)
15.35 Bez etatu (mag.)
16.00 Raj (dla młodzieży)
16.25 Moda na sukces (s.)
16.50 Sportowy Express
17.00 Teleexpress
17.20 Gość Jedynki (rep.)
17.35 Plebania (s.)
18.05 Randka w ciemno (quiz)
18.45 Jaka to melodia? (quiz)
19.15 Przygody kota Filemona (s. animowany)
19.30 Wiadomości
20.20 Zawody PŚ w skokach narciarskich w Kuusamo (sport)
22.00 Szybszy od błyskawicy (film Hong-Kongu)
23.55 Monitor Wiadomości
0.15 Biznes raport (mag.)
0.20 Nekrolog (film USA)
2.10 Nieustraszony (s.).

■ TVP 2:
7.00 Studio urody (mag.)
7.10 Plecak pełen przygód (s.)
7.35 Pomysłowy wnuczek (s. anim.)
7.45 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.)
8.00 M jak miłość (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie (mag.)
10.30 Święta wojna (s.)
10.55 Zraniona duma (s.)
12.40 Telezakupy
13.00 Panorama
13.15 Złotopolscy (s.)
13.40 Sokole Oko (s.)
14.25 Wideoteka Dorosłego Człowieka (mag.)
14.50 Zmiennicy (s.)
16.00 Panorama
16.30 Złotopolscy (s.)
17.30 Wydarzenia (mag.)
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.05 Ślązacy i warszawiacy (pr. rozrywkowy)
20.00 Zobacz to... (mag.)
20.15 Śpiewające fortepiany (teleturniej)
21.10 Na zdrowie: Jagielski (talk show)
22.00 Panorama
22.20 Sport telegram
22.40 Wideoteka Dorosłego Człowieka (mag.)
23.10 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.)
23.45 Paris Trout (film USA)
1.30 Oddając ci hołd (film USA).

■ TV KATOWICE:
6.50 Echa dnia (pr. public.), **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Uwaga weekend, czyli Kulturalny niezbędnik weekendowy, **8.30** Kurier, **8.45** Gość dnia (rep.), **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP (w przerwach Kurier), **14.00** Trójka tam była..., **16.15** Aktualności, **16.30** Kurier, **16.45** Rozmowa dnia (pr. public.), **17.00** Smart Jazzpol Festival, **17.30** Kurier, **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.30** Kurier kulturalny, **18.45** Magazyn kulturalny, **19.15** Bank twój partner, **19.45** Rozmowa dnia (pr. public.), **20.00** Telekurier (mag.), **20.30** Kurier, **20.50** Echa dnia (pr. public.), **21.15** Eurotel (mag.), **21.30** Kurier gospodarczy, **21.45** Aktualności, **22.00** Ludzie i sprawy (mag.), **22.15** To jest temat (rep.), **22.30** Kurier, **22.45** Kurier sportowy, **23.05** Handlarze ludzkimi organami (film dok.), **23.55** Spowiedź mordercy (film USA).

■ POLSAT:
6.00 Piosenka na życzenie, **6.45** TV Market (mag.), **7.00** Power Rangers (s.), **7.30** Transformery (s. anim.), **8.00** MacGyver (s.), **9.00** Bar bez granic (reality show), **9.30** Boston Public 2 (s.), **10.30** Bar bez granic (reality show), **11.15** Rosyjska ruletka (teleturniej), **12.10** Samo życie (s.), **12.45** Serca na rozdrożu (s.), **13.35** TV Market (mag.), **13.50** Czułość i kłamstwa (s.), **14.20** Power Rangers (s.), **14.45** Pokemon (s. anim.), **15.15** Niezapomniane reklamy (pr. rozryw.), **15.45** Informacje, **16.10** Interwencja (rep.), **16.30** Zawód szpieg (s.), **17.30** Hugo Express (dla dzieci), **17.55** Bar bez granic (reality show), **18.30** Informacje, sport, **19.15** Awantura o kasę (teleturniej), **20.15** Bar bez granic (reality show), **21.00** Czego się boją faceci, czyli Seks w mniejszym mieście (s.), **21.50** Fala zbrodni (s.), **22.50** Cień anioła (s.), **23.50** Informacje, **0.00** Pols - biznes i giełda (mag.), **0.20** Graffiti (pr. public.), **0.35** Miłość aż po grób (film erot.), **2.35** Aquaz Superchat.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 27 LISTOPADA

■ TVC 1:
5.00 Europa dziś
5.25 Obiektyw
5.59 Dzień dobry z TVC
8.30 Czarodziejskie przedszkole
9.00 Wiadomości
9.05 Podróżomania
9.35 Na pływalni z S. Vega
10.00 Ostatnia impreza (film USA)
11.35 Spojrzenia na świat z nieba (film dok.)
11.45 Feralne chwile (mag.)
12.00 Wiadomości
12.10 Sama w domu (mag.)
13.10 Bananowe rybki (talk show)
13.50 Zguby (s. dok.)
14.15 Przedwczesne zgony (s. dok.)
15.10 Bajka (dla dzieci)
16.00 Wiadomości
16.05 Czarodziejskie przedszkole
16.35 Bolek i Lolek (s. anim.)
16.45 Labirynt (teleturniej)
17.15 Stop (dla kierowców)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.45 Prognoza pogody
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Historia bez końca (s.)
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, komentarze
19.35 Wydarzenia kulturalne
19.40 Prognoza pogody
19.50 Sport
20.00 Fabio Montale (film franc.)
21.55 Spowiedź (film dok.)
22.15 Bez ogródek
22.45 Wydarzenia, komentarze
23.15 Prognoza pogody
23.17 Sport
23.25 Wydarzenia europejskie
23.35 U nas w Europie
0.00 Ludzie burmistrza V (s.)
0.25 Obiektyw
0.55 Piękne zguby (talk show)
1.30 Współczesne czeskie wzornictwo
3.55 Europa dzisiaj
4.20 „Poprask" (mag.).

■ TVC 2:
5.00 Na tropie
5.20 Przygody nauki i techniki (s. dokumentalny)
5.45 Wiadomości ekonomiczne
5.55 Czarne owce (mag.)
6.25 Wiadomości TVS
6.55 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 Salon (mag.)
9.00 Dzień dobry z TVC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
11.50 Planety (s. dok.)
12.40 Meduza (pr. muz.)
13.10 Pieśń dla Rudolfa III (s.)
14.50 Na tropie
15.15 Piękne zguby (talk show)
15.45 Co mogę dla siebie zrobić (magazyn)
15.50 Klucz (mag.)
16.20 Popularna mechanika dla dzieci (serial dok.)
16.45 Popularis (mag.)
17.15 Rozglądnij się, człowieku
17.35 Skarby świata (s. dok.)
17.50 FK Teplice – Feyenoord Rotterdam
20.00 Markiz Gero – postrach ludu śląskiego (film dok.)
20.55 My i oni (mag.)
21.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
21.30 Wydarzenia w świecie
21.45 Klub Filmowy – Gwiazdy Wielkiego wozu (film włoski)
23.20 Pas a deux (film anim.)
23.30 Kwintet Academia (film dok.)
0.05 Na przekór losu - P. Raichl (film dok.)
1.00 Pretenders: Isle of View (koncert)
1.55 Za Shakespearem z M. Hilskim (serial)
2.10 Retransmisja z obrad Parlamentu RC.

■ NOVA:
5.55 Śniadanie z TV Nova, **8.35** To morderstwo, napisała (s.), **9.30** Zakazane sny (film włoski), **11.05** Lekcje gotowania, **11.40** Knots Landig (s.), **12.35** Prawo do miłości (s.), **13.20** Niewiarygodne przygody (s.), **13.50** Gwiezdna brama III (s.), **14.45** Kachorra (s.), **15.45** Ochroniarz (s.), **16.35** Zaryzykuj! (teleturniej), **17.05** Właśnie teraz z regionu, **17.20** Gliniarz i prokurator (s.), **18.15** Pogoda, **18.20** M.A.S.H. (s.), **18.50** „Pili vám to?" (pr. rozryw.), **19.30** Wiadomości, sport, pogoda, **20.00** Chcesz zostać milionerem?, **20.55** Mleczna droga (pr. rozryw.), **21.45** Kocioł (talk show), **22.40** Gdzie orły nie latają (film USA), **1.30** Helicops (s.), **2.50** Kocioł (talk show), **3.55** Z szuflady rozrywki, **4.10** Doktor ze wsi (s.), **4.55** Teletubbies (s.).

■ PRIMA:
8.00 Namiętny pocałunek (s.), **8.55** Skryta namiętność (s.), **9.50** Wspaniali i bogaci (s.), **10.45** Prima jazda, **11.40** Wypadek (film USA), **13.25** Sabrina - młoda czarownica (s.), **14.00** Beverly Hills 90210 (s.), **14.55** Kojak (s.), **15.55** Levski Sofia – SK Slavia Praga (s.), **17.55** Sauna (talk show), **18.45** Prima TV, **18.50** Minuty regionu, **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli..., **19.45** Bugs Bunny (s. anim.), **19.55** Dynastia Nowaków (s.), **20.55** Receptariusz dobrych pomysłów, **22.00** Ciernie (talk show), **22.50** Wspomnienia na morderstwo (film USA), **0.30** Na temat! (mag.), **0.40** Edel i Starckowa II (s.), **1.35** Sauna (talk show).

PIĄTEK 28 LISTOPADA

■ TVC 1:
5.00 Sama w domu (mag.)
5.59 Dzień dobry z TVC
8.30 Czarodziejskie przedszkole
9.00 Wiadomości
9.05 Bez ogródek (mag.)
9.35 Moda - Ekstrawagancja
10.00 Fabio Montale (film franc.)
11.45 Film o filmie: Szkoła stewardes
12.00 Wiadomości
12.10 Oczarowani (s.)
13.05 Bajka (dla dzieci)
14.05 Przygody kryminalistyki (s.)
15.00 Nasza wieś (mag.)
15.20 Muzyka dęta
16.00 Wiadomości
16.05 Crash Zone II (s.)
16.30 Droga wzwyż (mag.)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.45 Prognoza pogody
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Kinobox
18.35 Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.)
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
20.00 Willow (film USA)
22.15 Wydarzenia, komentarze
22.28 Prognozy pogody
22.28 Bramki, punkty, sekundy
22.35 Dalziel i Pascoe VI (s. ang.)
0.15 Morderczy klon (film niem.)
1.50 Droga wzwyż (s.)
2.35 Portrety z nut (pr. muz.)
3.10 Moda - Ekstrawagancja
3.35 Skarby świata (s. dok.)
3.50 Blues ze Starej Piekarni (pr. muzyczny)
4.35 Magazyn F.

■ TVC 2:
5.00 Świat motoryzacji (mag.)
5.50 Posiedzenie z J. Burianem
6.25 Wiadomości TVS
6.45 Wydarzenia w świecie
6.55 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 Obiektyw
9.00 Dzień dobry z TVC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
11.45 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
12.10 Paraolimpijski magazyn
12.40 Zwierzęce sieroty (s. dok.)
13.05 Popularis
13.35 Labirynt (teleturniej)
14.05 Game Page (mag.)
14.20 Tajemnicza przyroda (s. dok.)
14.50 Chcecie mnie?
15.05 Rozejrzyj się, człowieku (s.)
15.25 Ludzie burmistrza V (s.)
15.45 Wydarzenia europejskie
15.55 U nas w Europie
16.25 Przygody nauki i techniki (s. dokumentalny)
17.00 Wspaniałe obrazy (s. dok.)
18.00 Trzymaj się!
18.20 Spostrzeżenia
18.25 Czeski łowca przygód (s.)
19.00 Wydarzenia ekonomiczne
19.10 Wiadomości w jęz. migowym
19.15 Magazyn Ligi Mistrzów
19.45 Za Shakespearem z M. Hilskim (serial)
20.00 Pop-music (film dok.)
20.50 Herbata dla trzeciego (mag.)
21.20 Wydarzenia w świecie
22.10 Czeska soda
22.25 Starty (film dok.)
22.45 Frank Zappa: Należy humor do muzyki?
23.50 Na pływalni z S. Vega
0.15 Feralne chwile
0.30 Pop-music (s.)
1.20 Retransmisja z obrad Parlamentu RC.

■ NOVA:
5.55 Śniadanie z TV Nova, **8.35** To morderstwo, napisała (s.), **9.30** Tańcowiec (film niem.), **11.15** Lekcje gotowania, **11.50** Stefania (s.), **12.45** Prawo do miłości (s.), **13.30** Niewiarygodne przygody (s.), **14.00** Gwiezdna brama (s.), **14.50** Kachorra (s.), **15.45** Ochroniarz (s.), **16.40** Zaryzykuj! (teleturniej), **17.10** Właśnie teraz z regionu, **17.20** Gliniarz i prokurator (s.), **18.15** Pogoda, **18.20** M.A.S.H. (s.), **18.50** „Pili vám to?" (teleturniej), **19.30** Wiadomości, sport, pogoda, **20.00** Gospoda (s.), **20.35** Chilli, seks i samba (film USA), **22.20** „Prásk!" (talk show), **22.55** Punzek (erot. talk show), **23.40** Halloween H20 (film USA), **1.40** „Prásk!" (talk show), **2.10** Zaloty, **2.35** Rady ptaka Loskutaka, **3.30** Doktor ze wsi (s.), **4.20** Do-Re-Mi (pr. muzyczny).

■ PRIMA:
8.00 Namiętny pocałunek (s.), **8.55** Skryta namiętność (s.), **9.50** Wspaniali i bogaci (s.), **10.45** Prima jazda, **11.50** Kopciuszek (film czes.), **13.25** Sabrina - młoda czarownica (s.), **13.55** Beverly Hills 90210 (s.), **14.50** Kojak (s.), **15.50** Ojciec Schwarz (s.), **16.50** Doktor Stefan Frank (s.), **17.45** Caruso show (pr. rozryw.), **18.45** Prima TV, **18.50** Minuty regionu, **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli..., **19.45** Bugs Bunny (s. anim.), **19.55** Julie Lescaut (s.), **21.50** Telebazar (pr. rozryw.), **22.45** Losowanie loterii Euromiliony, **22.55** Ludzka tarcza (film USA), **0.40** Na temat! (pr. public.), **0.50** NHL Power Week, **1.25** Receptariusz dobrych pomysłów, **2.20** Caruso show (pr. rozrywkowy).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

■ kronika rodzinna

Dnia 28 listopada 2003 obchodzi jubileusz 80-lecia urodzin

pan HIERONIM MAZUREK

z Wierzniowic. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego do dalszych lat życzą Nierychlowie i Balcarkowie. RK-227

„Jesienne liście na groby lecą,
znicze pamięci najbliższym świecą..."
Dnia 26. 11. 2003 upłynęła 12. rocznica bolesnej rozłąki z naszym Drogim

śp. JÓZEFEM BŁATONIEM

z Piotrowic. Tym, którzy razem z nami poświęcą Mu chwilę wspomnień, dziękują najbliżsi. RK-231

„Jak skromnie żyłaś, tak cicho odeszłaś, lecz w naszych sercach żyjesz nadal".
Dzisiaj mija 1. rocznica, gdy odeszła od nas na zawsze Kochana

śp. ANNA KLUZ

z Mostów k. Jabłonkowa. O chwilę wspomnień prosi zasmucona rodzina. AD-260

Serdeczne podziękowania składamy wszystkim licznie zebranym: rodzinie, sąsiadom, byłym współpracownikom, prezbiterom zboru bystrzyckiego za udział w pogrzebie

śp. JANA KONDERLI

Szczególne podziękowanie składamy ks. bp. Niedobowi, ks. Szpakowi, ks. Molinowi za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego oraz p. Józkowi Podoli, p. Marcie Veit i chórowi za upiększenie obrzędu swoim śpiewem. Serdecznie dziękuje wdowa z rodziną. AD-268

„Jak różne są rzeczy ukryte w króciutkim wyrazie: żal..."
A. Słonimski

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych i znajomych, że dnia 22. 11. 2003 zmarła w wieku 90 lat nasza Najdroższa

śp. JUSTYNA KREMER

emerytowana dyrektorka przedszkola we Fryštacie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek dnia 28. 11. 2003 o godz. 14.00 z kościoła parafialnego w Karwinie Fryštacie. Zasmucona rodzina. Autobus od kościoła na cmentarz zapewniony. RK-230

■ teatr

SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: „Nezdálkový příhody" (27, godz. 10.00).

■ kina

KARWINA – Centrum: Poszukuje się Nemo (27, 28, godz. 15.30), Matrix Revolutions (27, 28, godz. 17.30, 20.00), **Reflex:** Snowbordzista (27, 28, godz. 17.00), Kill Bill (27, 28, godz. 20.00), **Ex:** Żelary (27, 28, godz. 19.00), **CZ. CIESZYN – Central:** Do diabła z miłością (28, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC – Kosmos:** Żelary (27, godz. 17.30, 28, godz. 20.00), American Pie: Wesele (28, godz. 17.30), **Klub Filmowy:** Życie w marzeniach (27, godz. 20.00).

■ radio

POLSKIE AUDYCJE, UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m: po-pt: 18.45-19.00, nie: 18.30-19.00.

■ telewizja

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 17.50).

■ wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - BIAŁA GALERIA, Cz. Cieszyn: do 28. 12. wystawa obrazów Lecha Kołodziejczyka „Księga nocy".

▲ WIELKA GALERIA: do 30. 11. wystawa Antonína Gavlasa „Tajemnica światła". Otwarte po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego". Do 31. 12. wystawa „Czeski Cieszyn – wczoraj i dziś, II część". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnická 14: do 4. 1. 2004 wystawa „Muzeum o muzeum". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCICKIEJ, Hawierzów Żywocice: do 2. 2. 2004 wystawa „Tarcze strzeleckie". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskiem", wystawa do 25. 4. 2004 „Zbrodnia i kara", do 11. 1. 2004 „Strażacy". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ ORŁOWA: do 18. 1. 2004 wystawa „Świat lalkarza". Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 9-13.

▲ JABŁONKÓW, Rynek Mariacki 14: do 22. 2. 2004 „Szkoła podstawą życia". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

„CHAGALL" Galeria zamkowa, Karwina Fryštát: do 31. 12. wystawa twórczości Jana Pacíka i Jana Antonína Pacíka. Otwarte po-nie: 9-18.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, Karwina, foyer Uniwersytetu Śląskiego: do 12. 12. wystawa portretów Jadrana Šetlíka i strojów wizytowych autorstwa Grety Sartorisowej. Otwarte wt-pt: 10-16.

BIBLIOTEKA REGIONALNA, Karwina: do 20. 12. wystawa twórczości Alicji Bartulcowej i Zbigniewa Kubeczki.

■ zaproszenie za Olzę

GALERIA BIELSKA, Bielsko-Biała: do 31. 12. wystawa „Bielska Jesień 2003". Otwarte wt-pią: 10-17, so-nie: 10-16.

MUZEUM W CIESZYNIE, ul. T. Regera 6 (wejście przez Park Pokoju): do 7. 12. wystawa z okazji 130-lecia Banku Spółdzielczego w Cieszynie „Nie kładź grosza w obce kasy". Otwarte wt, cz, so: 10-15, śr, pt: 12-16, nie: 11-15.

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA: do 23. 1. 2004 wystawa „Zaolzie 1938". Otwarte po-śr, pt: 8-15.

■ co, gdzie, kiedy

CZ. CIESZYN - Zaolziańskie Towarzystwo Fotograficzne zaprasza 27. 11. o godz. 15.00 do salki Kongresu Polaków na inauguracyjne spotkanie z cyklu Spotkań Młodych Amatorów Fotografii. Program: aparat fotograficzny, obróbka fotografii czarno-białej. Zgłoszenia: ztf@seznam.cz

PODLESIE - MK PZKO zaprasza dziś, 27. 11., o godz. 17.00 do salki PZKO na „Jesienne spotkanie". Program: 90. rocznica urodzin A. Wawrosza, występ TL Bajka pt. „Pinokio".

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie 27.11 o godz. 15.00 do świetlicy - przy ul. Matuška 2.

WĘDRYNIA - MK PZKO zaprasza 30. 11. o godz. 15.00 do Czytelni na spotkanie sprawozdawcze. Program: spotkanie z „Mikołajem", występ dzieci z przedszkola i młodzieży szkolnej.

BOGUMIN - zarząd MK PZKO i Klub Kobiet zapraszają 1. 12. o godz. 15.00 na „Spotkanie z Mikołajem" do Domu PZKO. Należy przynieść prezenty w cenie do 30 Kc.

PTTS „BŚ" - zaprasza 2. 12. na wycieczkę na Czantorię. Odjazd z Cz. Cieszyna pociągiem o godz. 7.20 do Bystrzycy.

TRADYCYJNY KONCERT ADWENTOW - Towarzystwo Ewangelickie w RC serdecznie zaprasza 30. 11. o godz. 16.00 do kościoła ewangel. A. W. w Cz. Cieszynie Na Niwach.

Program: Chór Mieszany oraz Młodzieżowy Parafii Ewangelicko–Augsburskiej Kościoła Jezusowego na Wyższej Bramie, Chór Akademicki Harmonia Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, Chór Canticum Novum, Edward Kaleta – organy, Karol Suszka – recytacja poezji religijnej.

Domy rodzinne

1. Dom rodzinny w Hrczawie, murowany, podpiwniczony, w centrum, II kondygnacje, woda, szambo, elektryczność.
Cena do uzgodnienia.
2. Dom rodzinny w Gutach z parcelą 11 a, podpiwniczony, z garażem, poddasze mieszkalne. Zniżka! 1,6 mln Kč.
3. Drewniak w Nawsiu z parcelą 80 a. Spokojne miejsce z dobrym dojazdem.
Cena 890 tys Kč.
4. Dom rodzinny w Trzyńcu Tarasie w zabudowie szeregowej, oddzielony zielenią od drogi. 3 piętra, garaż, częściowo podpiwniczony, okna z tworzywa sztucznego od 1999 r. Dom w użyciu od 1972 r.
Cena do negocjacji - 2,2 mln Kč.
5. Dom rodzinny w Trzyńcu Dolnej Lesznej z parcelą 15 a, 4+1, weranda, garaż i budynek gospodarczy. Cena do negocjacji - 1,3 mln Kč.
6. Dom rodzinny w Czeskim Cieszynie, ul. Jabłonkowská, II kondygnacje. Woda, gaz, elektryczność. Odpowiedni do zamieszkania lub działalności gospodarczej.
Cena do uzgodnienia.
7. Dom czynszowy w Czeskim Cieszynie, ul. Dukelská, 3 piętra.
Cena do negocjacji - 3 mln Kč.

Garaż - sprzedaż
Garaż w Trzyńcu 1 własnościowy, murowany o powierzchni 32 m². Cena do uzgodnienia.
Oferujemy biura do wynajęcia przy ul. Głównej w Cz. Cieszynie, 1. piętro.
Cena do uzgodnienia.
Oferujemy do wynajęcia magazyny w Trzanowicach o powierzchni 1 100 m².
Cena do uzgodnienia.
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Stanisłowice, Żuków Górny, Trzanowice, Kocobędz, Ropica itd.).

Mieszkania-sprzedaż
Oferujemy mieszkanie 4+1 w Karwinie, ul. Okružní. W spokojnym miejscu, z dobrym dojazdem do centrum. W mieszkaniu duża loggia.
Cena do uzgodnienia.
Oferujemy mieszkanie nadstandardowe 3+1 z tarasem, 80 m², w centrum Cz. Cieszyna. Tylko dla poważnie zainteresowanych. Bliższe informacje w BN. Tel 608 443 748.
Oferujemy mieszkanie z balkonem w Cz. Cieszynie. Bardzo ładny, po renowacji, z wyposażeniem.
Poszukujemy dla klienta z gotówką mieszkania spółdzielczego 0,5+1 w Cz. Cieszynie (i Sibicy).
Oferuje:
CZERNEK
Jan Czernek
Śleńdonowa 21
737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 608 757 577
e-mail: czernek@iol.cz

GŁOS LUDU
◆ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", 737 01 Czeski Cieszyn, Komenského 4 ◆ Redaktor naczelny: Danuta Branna ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, 558 740 228, 558 713 128, fax 558 740 044, red. sportowy 596 612 346, e-mail: sekretariat@glosludu.cz ◆ Oddział redakcji: 709 29 Ostrava, ul. Novinářská (nie przyjmuje ogłoszeń), tel. 597 450 252, e-mail: glosludu@volny.cz ◆ Adres wydawcy: Kongres Polaków w RC, Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 00536813 ◆ Adres wydawnictwa: POL-PRESS, s.r.o., Čapkova 2007, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 25792575. Adres korespondencyjny: Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi w imieniu wydawcy spółka Mediaservis, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 120, P.O. BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia - tel.: 541 233 232, fax 541 616 160, e-mail: abocentrum@mediaservis.cz; reklamacje: 800 800 890. Stosunki umowne między wydawcą a prenumeratorami regulują ogólne zasady handlowe ◆ Kolportaż: SmD s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ◆ Druk: Ringier Print s.r.o., Ostrawa. ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

MACIERZ SZKOLNA W 2003 ROKU

Sprawozdanie i prośba Zarządu Głównego

Nadchodzi koniec roku, a z nim, jak wszędzie, czas bilansowania, zwłaszcza finansowego, w dodatku poprzedzonego krzątaniną wokół najbardziej rodzinnych Świąt. Dlatego lepiej będzie, żeby już teraz, kiedy jeszcze jest trochę czasu, Zarząd Główny złożył Wam sprawozdanie, jak ocenia własną tegoroczną działalność.

Najbardziej cieszymy się z tego, że byliśmy gospodarzami VIII Integracyjnego Spotkania Organizacji Polonijnych Europy Środkowej. Zorganizowaliśmy je wspólnie z polonijnym komitetem i przy poparciu Rady Polaków, pomimo niepowodzenia na wiosnę, spowodowanego wybraniem nietrafionego terminu. Odbyło się więc ono w dniach 28-31 sierpnia na Bagińcu. Nie bez powodu właśnie tam. Chcieliśmy bowiem pokazać uczestnikom nasz ośrodek, mimo że z wiadomych racji Spotkanie urządziliśmy w hotelu powyżej. Wyjątkowe znaczenie Spotkania spoczywa, naszym zdaniem, w tym, że udało nam się podchwycić okazję do nawiązania szerszych kontaktów z reprezentantami innych polskich wspólnot i stworzyć w ten sposób warunki do współpracy na polu wychowawczym, edukacyjnym i kulturalnym - co jest szczególnie ważne w bliskiej perspektywie naszego członkostwa w Unii Europejskiej.

Udany był Baginiecki Festyn Szkolny w dniu 20 września. Goście jak zwykle mogli czuć się usatysfakcjonowani – i to zarówno ofertą bufetu, jak występami poszczególnych zespołów, a wśród nich zwłaszcza niezwykłym pokazem walk wschodnich „szaolinów" z Bielska-Białej. Festyn jak zwykle był poprzedzony Górskim Wyścigiem Rowerowym, tym razem z udziałem 50 zawodników w 8 kategoriach wiekowych i z atrakcyjnymi trofeami dla zwycięzców. Podobnie Turniej Piłki Nożnej polskich szkół podstawowych o memoriał Alojzego Adamca był imprezą, podczas której wysoki poziom zaprezentowali tak organizatorzy, jak i uczestniczące drużyny. Turniej rozgrywany był w obu powiatach z finałem w Bystrzycy w dniu 3 października 2003.

ZG udzielił też swej pomocy organizacyjnej Festiwalowi Piosenki Dziecięcej w Hawierzowie.

Członkowie Zarządu brali udział w naradach Komisji Szkolnej i w licznych spotkaniach z władzami na szczeblu lokalnym, wojewódzkim i ministerialnym we wszelkich sprawach związanych z naszym szkolnictwem.

W różnych imprezach kulturalno-oświatowych, sympozjach, akademiach, jubileuszach czy uroczystych rocznicach w miejscach pamięci Macierz Szkolna była z reguły reprezentowana przez członków swego Zarządu Głównego.

To były plusy; z drugiej strony wypada przyznać, że to i owo zaniedbaliśmy. Jak wiadomo (informujemy o takich faktach w „GL"), ośrodek na Bagińcu decyzją ZG na posiedzeniu z grudnia ub. r. został zamknięty z przyczyn higienicznych i technicznych z dniem 15 stycznia 2003. Zapomnieliśmy jednak o punkcie E zobowiązań wynikających z uchwały IV Walnego Zgromadzenia, który nakazywał nam „opracowanie konkretnego planu działania na Bagińcu i przedstawienie tego planu przedstawicielom Kół najpóźniej do 30 czerwca 2003".

Prosimy o wybaczenie; było to spowodowane nawałem różnych innych obowiązków. Wydaje się teraz, że zobowiązanie to możemy spełnić praktycznie do terminu Walnego Zgromadzenia, przewidzianego na marzec 2004. Na potrzeby niniejszego podsumowania stwierdzić możemy jedynie, że pomimo kilkuletnich zabiegów nie udało nam się dotychczas znaleźć fundatora rekonstrukcji „Szkoły na Bagińcu". Lecz nie tracimy nadziei. Plany rekonstrukcji są gotowe, pisma do różnych instytucji rozesłane, na odpowiedzi wciąż czekamy. Założyliśmy nowe konto na rekonstrukcję ośrodka: Česká spořitelna a. s., Český Těšín nr 020036-1725401359/0800.

Jednakże pomimo niespełnienia tego punktu uchwały zwracamy się do Was, tj. członków Kół Macierzy i ich Zarządów, z wielką prośbą o poparcie inicjatywy odbudowy Szkoły na Bagińcu Waszymi listami. Najpoważniejszym fundatorem i inwestorem, na którego środki liczymy, jest Senat RP (tradycyjnie opiekujący się Polakami za granicą) wespół ze Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska" w Warszawie. Chodzi o to, że nasz głos, tj. głos Zarządu Głównego MS w RC, będzie mocniejszy, gdy zostanie poparty listami od wszystkich Kół Macierzy. Dlatego prosimy Koła o spisywanie listów, w których zostaną wyraźnie poparte zamiary ZG, mające na celu utrzymanie ośrodka, stwarzającego warunki przede wszystkim dla pozaszkolnego wychowania naszej młodzieży, połączonego z rekreacją („szkoły w przyrodzie" czyli „zielone szkoły", kursy narciarskie, obozy harcerskie itp.) etc.

Zaadresowane do Senatu RP listy prosimy przysyłać na adres biura ZG MC w Cz. Cieszynie, ul. Komenskiego 4. Prosimy o nie bardzo pilnie, gdyż chcemy je zgromadzić i wysłać już w grudniu tego roku. Z góry dziękujemy.

JAN BRANNY prezes ZG MS

Jesień z filmem

JABŁONKÓW (kor) – Rozpoczynający się jutro trzydniowy Jesienny Festiwal Filmowy to kolejna propozycja, którą wydział kultury jabłonkowskiego ratusza stara się urozmaicić życie mieszkańcom stolicy Podbeskidzia. Podczas pierwszej edycji imprezy miłośnicy filmu będą mogli obejrzeć trzy filmy.

Festiwal otworzy jutro głośny, nagrodzony trzema Oskarami i Złotą Palmą w Cannes, film **Romana Polańskiego** *Pianista*. Sobota to kolejny obraz czeskiego reżysera **Jana Hřebejka** *Pupendo*. W niedzielę natomiast emitowany będzie film *Quo vadis* **Jerzego Kawalerowicza** wg powieści Henryka Sienkiewicza.

Seanse rozpoczynają się codziennie o godz. 19.00.

Kolędowanie z »Lipką«

JABŁONKÓW (kor) – Młodzieżowa kapela ludowa „Lipka" postanowiła po krótkim koncercie na listopadowym zebraniu jabłonkowskiego MK PZKO nieco odpocząć od występów. Członkowie zespołu przygotowują już bowiem ze swoją kierowniczką **Krystyną Mrozek** program świąteczny, na który złożą się tradycyjnie polskie i beskidzkie kolędy oraz kantyczki Adama Sikory.

Jako pierwszy świąteczny występ można traktować koncert w parku bystrzyckiego Domu PZKO, gdzie 5 grudnia „Lipka" zagra na gminnych obchodach św. Mikołaja. 21 grudnia młodzi muzycy i śpiewacy wezmą udział w towarzyszącym jarmarkowi koncercie świątecznym w jabłonkowskim ratuszu. W Boże Narodzenie natomiast kolędy w wykonaniu „Lipki" zabrzmią podczas mszy św. w obu jabłonkowskich kościołach – parafialnym i przyklasztornym.

- Otrzymaliśmy też zaproszenie z Ambasady RP w Pradze, gdzie powinniśmy zagrać na spotkaniu świątecznym 19. 12 - dodała K. Mrozek.

OGŁOSZENIA do „Głosu Ludu" przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30 - 15.30 w redakcji „Głos Ludu" w Cz. Cieszynie, ul. Komenského 4;
w godz. 8.00 - 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Bílénická 19, Cz. Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klubu Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Cz. Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Fryštacie (przy rynku).

W 80. ROCZNICĘ URODZIN WISŁAWY SZYMBORSKIEJ

Konferencja naukowa

Katedra Slawistyki Uniwersytetu Ostrawskiego organizuje w dniach 4-5 grudnia międzynarodową konferencję naukową „Wisława Szymborska - tradycja, współczesność, recepcja". W konferencji wezmą udział naukowcy z Brna, Opawy, Ostrawy, Bielska-Białej, Bydgoszczy, Gdańska, Łodzi, Katowic, Opola, Poznania i Wrocławia. Łącznie zostanie wygłoszonych 27 referatów.

Spośród zaolziańskich uczestników referaty wygłoszą: doc. dr **Janina Raclawska** DrSc. (Ostrawa) - „Świat kolorów w poezji Wisławy Szymborskiej", **Zofia Matyskowa** (Ostrawa) - "Wisława Szymborska w ocenach (wypowiedziach) krytyków literackich, badaczy literatury, tłumaczy, kolegów poetów i przyjaciół", i **Renata Putzlacher-Buchtowa** (Brno) - „Wisława Szymborska - przekorna pierwsza dama polskiej poezji".

Współorganizatorem konferencji jest Instytut Polski w Pradze, patronat nad nią objął konsul generalny RP w Ostrawie **Andrzej Kaczorowski**.

Na kierowanej przez J. Raclawską Katedrze Slawistyki prowadzone są studia polonistyczne i rusystyczne. (k)

»Pinokio« robi kasę

OLBRACHCICE (s) - Trudna sytuacja finansowa pezetkaowskiego Teatru Lalek „Bajka" motywuje ten ambitny i świetny zespół do grania również dla dorosłych. Koła PZKO, które pragną „Bajkę" wesprzeć finansowo i w ten sposób oddalić jej agonię, zapraszają ją do siebie.

W ub. niedzielę teatrzyk „Bajka" wystawił w olbrachcickim Domu PZKO sztukę „Pinokio". Prawie pełna sala nagrodziła aktorów dużymi brawami, a także gromkim „Sto lat". Koszt przedstawienia Koło prawie w całości pokryło z dobrowolnych darów publiczności.

KIEDYŚ MIKOŁAJ PRZYJEŻDŻAŁ KULIGIEM

Tylko koni brak

BUKOWIEC (kor) – Bukowianie szykują się już do powitania św. Mikołaja. W przyszły piątek zawita on ze swoją czeladką jak zwykle przed budynek Urzędu Gminnego. Tu spotka się z dziećmi z całej wsi – od tych najmłodszych, zaledwie stawiających pierwsze kroki, aż po piątoklasistów.

Jak poinformował „GL" wójt **Józef Ćmiel**, samorząd i jego komisja ds. kultury organizują gminne obchody św. Mikołaja od 1998 r. Każde dziecko otrzymuje prezent w cenie 80 Kc, jest też program kulturalny – dzieci z obu szkół i przedszkoli, polskich i czeskich, śpiewają kolędy, a organizatorzy przygotowują pokaz sztucznych ogni.

Dawniej towarzyszył uroczystości także kulig, ale w tym roku go nie będzie.

■ *ZAOLZIAŃSKI HYDE PARK* ■ *ZAOLZIAŃSKI*

Pani z –owa to nie Polka?

Chciałbym zareagować na artykuł pana Tomana z dnia 11. 11. 2003 pt. „Co dalej z programem polskim w CT". Chodzi mi o rozdział, w którym autor oburza się na redaktorki „Pięciominutówki" z powodu ich nazwisk kończących się na końcówkę –owa, a nie zgodnie z polską pisownią bez końcówki -owa. Uważa nawet, że chyba nie są Polkami.

Czy pan zdaje sobie sprawę z tego, że swoją wypowiedzią obraził pan nie tylko wymienione redaktorki, ale i tysiące nauczycielek polskich, ofiarnych działaczek społecznych czy zwykłych matek, które pomimo różnych uciążliwości posyłają swoje dzieci do polskich szkół? Czy tylko dlatego, że w swoim nazwisku dalej piszą końcówkę -ová są złymi Polkami, czy może nimi nie są? Jakim prawem pozwala pan sobie na taki osąd? Moim zdaniem jest to arogancja! Jest to osobista sprawa każdej pani pisać swoje nazwisko zgodnie z metryką ślubu, czy zmienić sobie końcówkę.

Przypomina mi to artykuł pewnej pani, która dała w nim do zrozumienia, że można bezpłatnie zmienić sobie czeskie imię na polskie. Zgodnie z przepisami, które wówczas obowiązywały, zapisano mi do metryki urodzenia czeskie imię. We wszystkich świadectwach i innych dokumentach mam zapisane czeskie imię i nie myślę tego ani teraz zmieniać, bo niby w myśl jakiej idei? To niby będzie ze mnie lepszy Polak? Przyznaję, że nawet częściowo jestem dumny ze swojego czeskiego imienia, bo od razu widać, że urodziłem się na Zaolziu a nie tam „w jakiejś" Warszawie czy Krakowie.

STANISLAV KWICZALA

■ *Z REDAKCYJNEJ POCZTY* ■ *Z REDAKCYJNEJ POCZTY* ■

Plany i zamiary chóru »Hejnał – Echo«

Przez pewien okres czasu nie było w naszych mediach wzmianki o chórze męskim „Hejnał – Echo" z Frysztatu. Krótki zastój w pracy zespołu spowodował przede wszystkim naturalny ubytek śpiewaków (zgony, choroba, przeciążenie robocze itp.). Zarządowi chóru na czele z Januszem Raszykiem udało się jednak rozwiązać problemy i dziś można zauważyć ożywienie działalności chóru.

Jego aktualną kierowniczką artystyczną jest znana i ceniona działaczka społeczna, pianistka i korepetytorka muzyczna Wanda Miech, która przysłowiową pałeczkę dyrygencką przejęła z rąk Jadwigi Karolczyk, podejmując się równocześnie aranżacji niektórych pieśni. Dziś „Hejnał-Echo" śpiewa znowu z chęcią i werwą, realizując swoje plany i zamiary, przekonany o tym, że niekoniecznie ilość, ale przede wszystkim jakość śpiewaków decyduje o powodzeniu zespołu.

Dnia 7. 10. 2003 chór wystąpił na wernisażu wystawy Klubu Kobiet MK PZKO z Karwiny Frysztatu pt. „W wolnej chwili". Z radością skorzystał również z zaproszenia bratniego chóru „Cantantes Domino" z Jastrzębia Zdroju i zaśpiewał w kościele p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa podczas mszy ofiarowanej patronce śpiewu, św. Cecylii. Po mszy św. odbyło się w Domu Śpiewaków przyjacielskie spotkanie, na którym chórzyści mieli ponownie okazję przekonać się o prawdziwej polskiej gościnności i serdeczności. Podziękowanie należy się organizatorom, przede wszystkim ks. dziekanowi Antoniemu Pudlikowi oraz siostrze z zakonu boromeuszek, Łucji Romańskiej.

Obecnie „Hejnał-Echo" ćwiczy już kolędy, które zaprezentuje m.in. dnia 6. 12. podczas koncertu na przedświątecznym spotkaniu ZPCP w świetlicy PZKO w Karwinie Frysztacie.

JÓZEF GÓRECKI

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

OTON TOMAN, NESTOR ZAOLZIAŃSKIEJ PIŁKI, NIE TYLKO O POLONII KARWINA

Pozostały wspomnienia

Takie kluby sportowe, jak Siła Trzyniec, Polonia Karwina czy Ruch Bogumin na zawsze pozostaną w sercach zaolziańskich kibiców piłki nożnej. Kiedy na początku lat pięćdziesiątych ówczesne władze komunistyczne w Czechosłowacji doprowadziły do likwidacji polskich klubów, wielu ich członków i sympatyków bardzo ciężko to przeżyło. Podczas gdy z trzyniecką Siłą kojarzy się najczęściej nazwisko piłkarza i późniejszego zasłużonego trenera Rudolfa Łabaja (obecnie przewodniczącego Klubu 99), z Polonią Karwina związał swoje losy Oton Toman. W minionych dniach świętował on jubileusz 80. urodzin. Z tej okazji zgodził się udzielić naszej redakcji krótkiego wywiadu. Jubilata odwiedziliśmy w jego mieszkaniu w Karwinie Nowym Mieście.

OTON TOMAN

■ ■ **Proszę powiedzieć coś o sobie naszym czytelnikom.**

- Urodziłem się w Orłowej w Zimnym Dole jako najmłodszy spośród czwórki rodzeństwa. Naukę pobierałem w wydziałówce w Łazach, a po wojnie - w polskim gimnazjum. Od lat chłopięcych ogromnie pociągał mnie sport, zwłaszcza piłka nożna. W 1940 roku, kiedy miałem 17 lat, zmarł mój ojciec. Podczas niemieckiej okupacji pracowałem na kopalni, jako że byłem wtedy jeszcze niepełnoletni - zatrudniano mnie tylko na powierzchni. W latach 1944-1946 znalazłem się w Wielkiej Brytanii. Z 16. plutonem wojskowej żandarmerii wiążę jak najlepsze wspomnienia. Młodość dodawała nam skrzydeł. Tam też po raz pierwszy na serio, że tak powiem, zacząłem grywać w piłkę. Treningi piłkarskie w 16. dywizji pancernej były dla mnie czymś zupełnie nowym, w zespole, co ciekawe, byłem jedynym Polakiem z Zaolzia.

▲ *Polonia Karwina istniała od 1919 do 1952 roku. Zdjęcie pochodzi z ostatniego okresu działalności. Pierwszy z lewej u góry* ***Oton Toman.***

Fot. Z ARCHIWUM OTONA TOMANA.

■ ■ **Kiedy zaczęła się Pańska przygoda z Polonią Karwina?**

- Po powrocie do kraju zaczynałem grać w Meteorze Orłowa, by w 1948 roku przenieść się do Polonii Karwina. Dla mnie był to ogromny zaszczyt. Polonia obok Siły Trzyniec i Ruchu Bogumin należała do polskiej czołówki piłkarskiej w granicach ówczesnej Czechosłowacji. Najwyższa klasa, jaką udało się wywalczyć Polonii, a także Sile Trzyniec, były tzw. Mistrzostwa Okręgu - wtedy trzecia najwyższa liga w kraju. Na nasz stadion, który mieścił się przy starym dworcu kolejowym w Karwinie, przychodziło na mecze po 3000 widzów. Wszystko niestety skończyło się w 1952 roku, władze komunistyczne zlikwidowały polskie kluby sportowe. Pozostały już tylko piękne wspomnienia

■ ■ **Do czego zatem wraca Pan dziś myślami najczęściej i najchętniej?**

- Mile wspominam niezapomniane chwile spędzone z przyjaciółmi na boiskach, tę niepowtarzalną atmosferę, jaka panowała wówczas w środowisku polskich, zaolziańskich sportowców. My graliśmy w piłkę jako amatorzy. Właściwie tylko z pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży biletów wstępu można było utrzymać klub. W tym świetle dla nas bardzo interesujące były tak zwane „kasa mecze". Nazywano tak spotkania, w których na własnym boisku podejmowaliśmy towarzysko renomowane pierwszoligowe zespoły, takie jak Slawia Praga i Ostrawa. Korzyści finansowe odnosiły oczywiście obie strony, a nasi kibice mogli na własne oczy zobaczyć chociażby legendę Slawii Josefa Bicana. Pamiętam, że pokryta żwirem płyta boiska Polonii sprawiała Bicanowi pewne kłopoty. To był jednak bez dwóch zdań wielki piłkarz. Jako sportowiec wiele zawdzięczam trenerowi Polonii Janowi Korusowi. Stosował na tamte czasy bardzo nowoczesne metody pracy. Twierdził, że piłkarz musi być przez dziewięćdziesiąt minut w ruchu. I miał rację.

■ ■ **Czy nie zazdrości Pan dzisiejszym graczom nieporównywalnie lepszych warunków do uprawiania futbolu?**

Żałuję tylko jednego, że Polonii Karwina nie było stać na trawiastą nawierzchnię. Futbol na murawie jest całkiem inny. Kiedy w meczu z Polonią znalazł się na ziemi „Pepi" Bican, wydał z siebie jęk boleści... Na płycie szutrowej trzeba zachować większą ostrożność, grożą poważne kontuzje. Nie zazdroszczę natomiast współczesnym piłkarzom ich często nieziemskich zarobków. Futbol to moim zdaniem dziś głównie biznes, a piękno tego sportu nierzadko schodzi na plan drugi.

■ ■ **Kibicuje Pan dziś jakiemuś konkretnemu klubowi?**

- Z miłości do piłki nożnej nie można się wyleczyć. To zostaje w sercu przez całe życie. Z przyjemnością oglądam w telewizji transmisje z Ligi Mistrzów. Kibicuję Realowi Madryt i Interowi Mediolan. Podoba mi się też piłkarska euforia w Ostrawie. To dobrze, że Banik pokazuje plecy faworyzowanej Sparcie czy Slawii.

■ ■ **Czy jest Pan za przywróceniem do życia polskich klubów sportowych na Zaolziu? W ostatnich latach dużo się o tym mówi, ale pierwszego kroku jeszcze nikt nie odważył się zrobić...**

- Jestem w tej materii pesymistą. To nie takie proste, jak niektórzy utrzymują. Pięćdziesiąt lat to długi okres, tamte wspaniałe sportowe czasy potrafi docenić chyba tylko starsza generacja. Młodzież wyznaje dziś inne priorytety.

Rozmawiał JANUSZ BITTMAR

■ *SPORT POLSKI*

❑ **PŚ W SKOKACH NARCIARSKICH.** W fińskim Kuusamo odbędzie się jutro inauguracyjny konkurs Pucharu Świata w skokach narciarskich. W **ekipie polskiej** na te zawody znaleźli się: Adam Małysz, Robert Mateja, Tomasz Pochwała, Tomisław Tajner i Marcin Bachleda. Kuusamo będzie gospodarzem dwóch konkursów indywidualnych - w piątek i w sobotę. Trener reprezentacji Polski Apoloniusz Tajner jest zadowolony z formy skoczków po pierwszych dwóch dniach treningów w Kuusamo. Polacy trenowali wspólnie z ekipą austriacką, była więc okazja do porównań. Według polskiego szkoleniowca wyróżniali się Małysz i Thomas Morgenstern. Pozostali polscy zawodnicy odstawali od Małysza, tak jak skaczący z Polakami Austriacy od Morgensterna.

■ *CO SŁYCHAĆ ?*

● **TENIS STOŁOWY** - dziś **w Luksemburgu** startują eliminacje do przyszłorocznych igrzysk olimpijskich w Atenach. W gronie pingpongistów znajdują się też zawodnicy **Startu Sucha Górna.** O przepustkę do Aten walczyć będą Petr Korbel, Marek Čihák i Renata Štrbikowa.Do igrzysk olimpijskich awansuje z eliminacji jedenastu najlepszych zawodników z każdej kategorii. Petrowi Korbelowi zabrakło zaledwie jednego miejsca w rankingu ITTF, by znaleźć się bezpośrednio w głównym turnieju olimpijskim, gdzie trafiło dwudziestu czołowych graczy świata. (jb)

I GAMBRINUS LIGA: BANIK OSTRAWA KRÓLEM JESIENI

»Fajerwerki« na Bazalach

W ostatniej kolejce jesiennej rundy I Gambrinus Ligi podopieczni trenera Frantíška Komňackiego zdeklasowali na Bazalach piłkarzy Opawy 4:0. To niesamowite, ale ostrawianie nie przegrali już dziewiętnastego meczu z rzędu. Lider tabeli nieco obawiał się tej konfrontacji. - *W derby decyduje często przypadek, ale to my byliśmy faworytami i wierzyłem, że moi piłkarze nie zlekceważą rywala* - stwierdził trener Banika František Komňacký.

● **B. OSTRAWA – SFC OPAWA 4:0 (1:0). Bramki: 29. Matušovič, 54. Drozd, 60. Heinz, 72. Z. Pospěch. Sędzia Vidlák, żk 1:3, widzów 18 020.**

Opawianie w ciągu całego meczu tylko dwukrotnie wystrzelili na bramkę Jana Laštůvki. Golkiper Banika wbrew pozorom jednak wcale nie nudził się w swojej świątyni. W tak wspaniałej atmosferze, jaką stworzyli swoim piłkarzom kibice na Bazalach, nie sposób było zafundować sobie drzemki.

Z rozszyfrowaniem opawskiej defensywy gospodarze mieli trudności tylko do 29. minuty. Wtedy to piłka trochę przypadkowo trafiła do Matušoviča, a ten w sytuacji sam na sam z bramkarzem Vaľkiem zachował zimną krew. W drugiej odsłonie goście kompletnie się rozkleili, tracąc kolejne trzy gole. Ostrawianie grali pomysłowo, często z pierwszej piłki i praktycznie nie schodzili spod pola karnego Opawy. - *Mamy tylko dwóch doświadczonych piłkarzy - Baránka i Harazima. Młodych graczy ugotowała trema, co było widoczne zwłaszcza w drugiej połowie* - powiedział na konferencji prasowej po meczu trener Opawy Svatopluk Schäfer.

Drużyna Banika umocniła się w fotelu lidera I ligi. Swoją przewagę punktową nad konkurentami w tabeli mogą ostrawianie powiększyć w najbliższą sobotę. W 16. kolejce Banik zmierzy się na wyjeździe z Czeskimi Budziejowicami. To będzie ostatni ligowy akord tego roku. - *Zespół Czeskich Budziejowic potrafi strzelać bramki, ale skądinąd my też radzimy sobie w tej materii nieźle* - zapowiada atrakcyjną walkę trener Komňacký. Ostrawski napastnik Marek Heinz wspólnie ze Słowakiem Lubomirem Reiterem z Ołomuńca zdobyli już w tym sezonie po jedenaście bramek i prowadzą w klasyfikacji najlepszych strzelców ligi.

TABELA I GAMBRINUS LIGI

1. Ostrawa	15	35	32:11
2. Ołomuniec	15	27	29:15
3. Slawia	16	27	28:18
4. Sparta	15	26	24:12
5. Synot	16	25	24:21
6. Zlin	15	24	18:16
7. Liberec	15	23	16:12
8. Teplice	15	21	17:15
9. Brno	15	21	19:18
10. Cz. Budziej.	15	21	18:19
11. Jablonec	15	17	14:20
12. Opawa	15	17	15:18
13. Przybram	15	15	19:20
14. Pilzno	16	13	13:27
15. Žižków	16	12	8:22
16. Blszany	15	9	10:24

(jb)